КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Газета 1928 йил 11 декабрдан чиқа бошлаган. ● № 249 (7739). ● 29 декабрь, 1981 йил ✦ СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси хабар беради: республика саноат корхоналарининг коллективлари социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1981 йил планини муддатидан илгари—28 декабрь куни бажардилар.

Кўмир қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотининг бир қанча турлари, трикотаж буюмлар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа буюмларни ишлаб чиқариш юзасидан йиллик план ошириб адо этилиши кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗ ЯНГИ ЙИЛ АРАФАСИДА

ВОБКЕНТ ТЎҚУВ ФАБРИКАСИ

▲ ВОБКЕНТ (Бухоро области). Бухоро тўқимачилик комбинатининг Вобкентдаги филиалида дастлабки газлама тўқиб чиқарилди.

Зарафшон водийсининг қадимий қишлоқларидан бирида барпо этилган бу корхона ҳар йили 1,8 миллион метр харидоргир маҳсулот ишлаб чиқарадиган бўлади. Тўқув фабрикасида 560 та серунум станок ўрнатилди, барча монтаж ва қурилиш ишлари нормативда белгиланган муддатдан икки баравар тез бажарилади.

ҚОРАҚАЛПОҚ ЧИННИСИ

▲ МАНҒИТ район марказида ташкил этилган экспериментал цех чинни буюмларнинг дастлабки туркумини ишлаб чиқарди. Қорақалпоғистонда биринчи чинни идиш маҳаллий хом ашёдан — оқ лойдан тайёрланган эди. Кейинги йилларда Ўзбекистон геологлари ана шу оқ лой запасларини разведка қилдилар. Хиванинг машҳур кулолчилари қўшниларига янги соҳани ўзлаштиришга ёрдам бермоқдалар.

СОВХОЗДА АТС

▲ ҚУВАСОЙ.даги Ильич номли совхозда автомат телефон станцияси ишлай бошлади. Юзта квартирага аппаратлар ўрнатилди. Янги йил байрами арафасида Қува районидаги Ҳ. Олимжон номли совхозда, Ильич номли, Боғот районидаги «Ленинград», Олтиариқ районидаги «Ўзбекистон» колхозларида ҳам автомат телефон станцияларини ишга тушириш режалаштирилмоқда. Ҳозир алоқачилар бу ерда жами 500 дан кўп номерли ускуналарни монтаж қилишни тугатмоқдалар.

ЗАВОД ИШЧИЛАРИГА

▲ ЖИЗЗАХ. Аккумулятор заводи меҳнаткашлари истиқомат қиладиган ишчи ёшлар посёлкасида озиқ-овқат магазини очилди. Шу ернинг ўзида «Гўзал» кафеси ҳам иш бошлади. (ЎзТАГ).

СССР нинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!

БЕЛОРУССИЯ—ЎЗБЕКИСТОН

НАВҚИРОН Тошкентнинг янги турар-жой кварталларини бир-бир кезсангиз, кўпгина бинолар пештоқига битилган «РСФСР—Тошкентга», «Украинанинг Тошкентга туҳфаси», «Москва — Ўзбекистон пойтахтига», «Белоруссия халқидан ёдгорлик» каби лўнда, аммо сермазмун ёзувларга кўзингиз тушади.

Бутун республикамизда «СССРнинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтаётган қардош республикалар ҳафталиги кунларида юқоридаги бу каби лавҳалар алоҳида мазмун касб этади, совет халқларининг дўстлиги нималарга қодир эканлигини яна бир карра эслатади.

Дарвоқе, кеча бошланган Белоруссия ССР ҳафталигида биз янги Тошкентни бунёд этишга ана шу қардош республика бинокорларининг ҳам қўшган ҳиссасини ёдга олаётирмиз.

Чиндан ҳам ўша кезлари белорус қурувчилари бутун кўп миллатли мамлакатимиз вакиллари билан ёнма-ён туриб, бир неча ўн минг квадрат-метр турар-жой, мактаб ва болалар боғча-ясилиларини, бошқа маданий-маиший иншоотларни қуриб бердилар, Йўлдош шаҳарча Сергели қурилишида фаол қатнашдилар. Белорус меҳнаткашлари Тошкентга самосваллар, бульдозерлар, скреперлар, дераза ойналари каби қурилиш учун зарур материалларни туҳфа этдилар.

Булар бари икки Совет республикаси — Белоруссия билан Ўзбекистон дўстлиги ва биродарлигининг бир далилидир.

Бундай дўстлик СССР ташкил топганидан буёнги ҳамма беш йилликлар давомида йил сайин вояга етиб, мустаҳкамланиб борди, Улуғ Ватан уруши йилларида бутун қудрати билан намоён бўлди. Ўзбек жангчилари рус, украин, белорус, грузин, қозоқ ва бошқа ўнлаб миллатга мансуб фидойилар билан бирга елкама-елка туриб, Белоруссия тупроғини ҳам фашизм асоратидан қутқаришга муносиб ҳисса қўшдилар. Бу азамат ўлка ўрмонлари ичида ташкил топган партизанлик отрядлари сафида инсоният душманига қарши жонларини аямай курашдилар.

Ривожланган социализм шароитида ҳар иккала республика ҳамкорлигининг миқёслари тобора кенгаймоқда, иқтисодий, илмий, маданий соҳаларда ҳамкорликнинг янги-янги қирралари очилмоқда. Айтайлик, Ўзбекистон Белоруссияга кўплаб пахта толаси, хилма-хил газламалар, мева-сабзавот етказиб бераётган бўлса, Белоруссия республикамиз эҳтиёжи учун юбораётган «МАЗ» юк машиналари, «Беларусь» тракторлари, «Минск» электрон-ҳисоблаш машиналари, қурилиш техникасини саноатчи ва бинокорларимиз, пахта усталаримиз яхши баҳолашади.

Белоруссия меҳнаткашлари қардош Совет республикалари билан ана шундай ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш учун янги беш йилликда ҳам мустаҳкам замин яратмоқдалар.

Айтайлик, ўтган беш йиллик мобайнида ижтимоий меҳнат унумдорлиги 22 процент ошиб, халқ хўжалигининг асосий ишлаб чиқариш фондлари қарийб бир ярим баравар кўпайди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 42 процент ортди, 45 та йирик корхона қурилди. Республика иқтисодий потенциалининг асосий кўрсаткичи — миллий даромад эса 28 процент ўсди.

Сўнгги беш йилликлар мобайнида республика экономикасини тезкор суръатлар билан тараққий эттириш режалари бундан ҳам улуғвордир. Айниқса, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Масалан, ўтган беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми 15 процент, жумладан, дон етиштириш — 12, гўшт тайёрлаш —21, сут соғиб олиш 19 процент, тухум — 1,6 баравар кўпайди. Қишлоқ хўжалигининг энергия билан таъминланиши 1,6 баравар кўпайиб, 605 минг гектар ботқоқли ва сернам ерлар мелиорация қилинди.

Бир сўз билан айтганда, партиямизнинг доно аграр сиёсати барча қардош совет республикаларида бўлганидек, Белоруссияда ҳам ажойиб самаралар бермоқда.

Янги беш йилликда ҳам ана шу йўл изчил давом эттирилмоқда. Республикада йилига 7,8—8,1 миллион тонна дон, 1 миллион тонна гўшт, 6,5—6,7 миллион тонна сут тайёрланиб, бу мамлакат озиқ-овқат программасини ҳал этишга катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Эндиликда Белоруссиянинг 600 минг кишилик коммунистлар отряди, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ҳамда Белоруссия Компартиясининг XXVI съезди қарорларини амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилини янги-янги зафарлар билан кутиб олмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг жонли мужассами, ривожланган социалистик жамият иқтисодий ва маънавий қудратининг ёрқин кўринишидир.

▲ МИНСК. Пойтахтнинг марказий майдони, (ўртада) — Ғалаба ёдгорлиги.

ТАСС фотохроникаси.

● ●

▲ БЕЛОРУССИЯ ССР. Минскдаги «Горизонт» ишлаб чиқариш бирлашмаси чиқараётган рангли телевизорлар мамлакатимизда донг таратган. Мазкур бирлашма инженер, техниклари телевизорларнинг такомиллашган янги-янги маркаларини яратиш устида иш олиб бормоқдалар. «Горизонт-Ц-255» телевизори ана шундай янги маркадаги аппаратдир. 1982 йилдан бошлаб бундай телевизорлар ялпи ишлаб чиқарила бошлайди. Суратда: лаборант Галина Карпусинко янги телеаппаратни намойиш этмоқда.

А. Толочко фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

4-КОЛОННА ҚУРАДИ...

ТОШКЕНТ область қишлоқ қурилиш трестига қарашли 4-механизациялашган кўчма колонна ташкил этилганлигига 15 йил бўлди. Шу ўтган вақт ичида колонна азаматлари Бўка шаҳрида кенг ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширдилар. Унинг янада кўркам ва обод бўлишига ўз ҳиссаларини қўшдилар. Улар биргина ўтган йили кўплаб объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. 122-автобазанинг техник хизмат кўрсатиш станцияси, «Гулистон» боғдорчилик совхози ва шаҳар марказида минг квадрат метрдан зиёд ҳажмдаги турар-жой бинолари, 240 ўринли касалхона, 80 ўринли болалар клиникаси шулар жумласидандир.

Съездлар йилида бўкалик қурувчилар янада зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилдилар. 1176 ўқувчига мўлжалланган мактаб, районлараро бирлашган босмахона, район партия комитети биноси, 450 ўринли мажлислар зали «аъло» ва «яхши» баҳолар билан давлат қабул комиссиясига топширилди. Бундан ташқари, табиий офатдан зарар кўрган Назарбек аҳолисига ҳам яқиндан ёрдам кўрсатилди.

— Йил охиригача колоннамиз бир миллион 200 минг сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга ошириши кўзда тутилган эди, — дейди кўчма колонна бошлиғи У. Усаров. —Лекин, ҳозирнинг ўзида бу кўрсаткич 1,5 миллион сўмга етди. Бу, аввало М. Хабиров, А. Сараев, Қ. Эгамқулов сингари бригада бошлиқлари, бўёқчи В. Дунина, Д. Усмонова, ғишт терувчи Ф. Муҳамедиев, Э. Ортиқов сингари илғорларнинг фидокорлиги туфайлидир. Қолаверса, коллективимизнинг аҳиллиги, ўзаро ҳамкорликда иш олиб бориши мунтазам илғорлар сафида бўлишимизни таъминлаяпти. II-III квартал якунларига кўра область қишлоқ қурилиш трестининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдик. Ҳозирги пайтда ҳар бир қурувчи сўнгги квартал мусобақасида ҳам ғолибликни қўлдан бермай янги йилни янги зафарлар билан кутиб олиш иштиёқида зўр ғайрат кўрсатмоқда. Ишчан коллективимиз кўзлаган мақсадга эриша олади, дейишга асос бор деб ўйлайман. Пландан ташқари 300 минг сўмлик қурилиш ишлари амалга оширилди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

МЕТОДИКА СОВЕТИ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети ташкилий-партиявий ишлар бўйича методик советининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда партия комитетлари ҳузуридаги ёш коммунистлар мактабларининг иш тажрибаси тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Тошкент шаҳар партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири И. Г. Чиженок ва Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орифжонов ахборот бердилар.

Масалани муҳокама қилишда Тошкент область партия комитети сиёсий маориф уйининг мудири З. М. Конопко, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг партия қурилиши сектори мудири Ш. С. Зиёмов иштирок этдилар.

Совет мажлис материалларини умумлаштириш ва шу асосда тегишли тавсиялар ишлаб чиқишга қарор қилди.

Мажлисда советнинг 1982 йилга мўлжалланган иш плани тасдиқланди.

Мажлисни методик совет раисининг ўринбосари, область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири О. З. Зуфаров олиб борди.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш юзасидан районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг декабрь ойи иккинчи ўн кунлиги якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Коммунистик районига (район партия комитетининг секретари Алимов, район ижроия комитетининг раиси Ли, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Султонова, район комсомол комитетининг секретари Толипов ўртоқлар). Бу районда 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда энг юқори суръатларга эришилган ҳамда мева дарахтларини буташ ва уларга шакл бериш календарь топшириғи 100 процент, маҳаллий ўғитлар жамғариш ва далага солиш топшириғи 118 процент, енгил типдаги теплицаларни тайёрлаш топшириғи 100 процент, тут кўчати ўтказиш 112 процент, хўжаликлар ичидаги суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш бўйича ўн кунлик топшириқ 351 процент, хўжаликлараро суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш топшириғи 101 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғи 300 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 131 процент, шу жумладан ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 125 процент, пахта териш машиналарини ремонт қилиш топшириғи 133 процент, дон комбайнларини ремонт қилиш топшириғи 100 процент, дағал хашакни майдалаш топшириғи 123 процент, сомонни буғлаш топшириғи 129 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғи 103 процент бажарилган.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидан олиб берилади.

Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Тошкент районига (район партия комитетининг секретари Толипов, район ижроия комитетининг раиси Худойберганов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Тошпўлатов, район комсомол комитетининг секретари Ғозиев ўртоқлар). Бу районда 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини ўтказишда энг юқори суръатларга эришилган ҳамда маҳаллий ўғит жамғариш ва уни далага солиш календарь топшириғи 100 процент, кузги сабзавот экинлари экиш топшириғи 100 процент, кўчат етиштириш учун енгил типдаги теплицалар ва парникларни тайёрлаш топшириғи 100 процент, мева дарахтларини буташ йиллик топшириғи 75 процент, токзорларда ток сийрак бўлиб қолган жойларга қўшимча кўчат ўтқазиш топшириғи 100 процент, тут кўчати ўтқазиш топшириғи 100 процент, хўжаликлар ичидаги суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш ўн кунлик топшириғи 129 процент, хўжаликлараро суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш топшириғи 87 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғи 200 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 157 процент, шу жумладан ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 125 процент, дон сеялкаларини тайёрлаш топшириғи 300 процент, суюқ озуқа аралашмасини тайёрлаш топшириғи 107 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғи 118 процент бажарилган.

Байроқ Оҳангарон районидан олиб берилади.

1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда Оққўрғон, Ғалаба ва Калинин районларида яхши иш олиб борилганлиги қайд этилди.

1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда Пискент, Янгийўл ва Паркент районларида иш бўш олиб борилаётганлиги кўрсатилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Коммунистик ва Тошкент районларига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ИЛМ-ФАН БЕШ ЙИЛЛИККА

ШОЛИ—ПАХТАНИНГ МАДАДКОРИ

Ғўзанинг ашаддий душмани — вильтдан далани тозалашда... шоли ёрдам берди.

Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтида (Тошкент) ўтказилган тажрибалар вильт юққан участкаларга атиги бир мавсум шоли экилса, шундан кейинги беш-олти йил мобайнида дала вильтдан ҳоли бўлишини кўрсатди.

Ўзбекистон колхоз ва совхозлари пахта билан шолини алмашлаб экиш борасида тавсиялар олдилар. Кўкламда Хоразм, Тошкент областларида, Фарғона водийсида вильтга қарши янгича кураш усулини қўллаш мўлжалланади.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ.
(ТАСС мухбири).

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти Л. И. Брежневнинг «Ленин йўлидан» асарлари саккизинчи томини босиб чиқарди. Китоб ўзбек тилида кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети КПСС ва Совет ҳукумати ички ва ташқи сиёсати, илмий атеизм масалалари бўйича лекция ва суҳбатлар ўтказувчи партия ва комсомол комитетлари штатсиз лекторлари, «Билим» жамияти аъзолари учун ташкил қилган семинарлар тугалланди.

Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленуми, СССР Олий Советининг олтинчи сессияси қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмалари ва тавсияларини пропаганда қилиш савиясини ошириш вазифалари тўғрисида семинарлар қатнашчилари ҳузурида доклад қилди.

Семинарларнинг иштирокчилари КПСС ташқи сиёсий фаолиятининг энг муҳим масалалари ҳамда жаҳоннинг айрим регионлари ва мамлакатларидаги ҳозирги аҳвол тўғрисида, партиянинг социал-иқтисодий стратегияси, халқ хўжалиги соҳаларини интенсив ривожлантириш ва самарадорлигини ошириш, хўжалик механизмини такомиллаштириш, иқтисод ва тежамкорлик режимига риоя қилиш масалалари, меҳнаткашлар илмий дунёқарашини шакллантириш борасидаги ишларни кучайтириш ҳақидаги лекцияларни тингладилар.

Лекция пропагандасининг самарадорлигини янада ошириш, унинг формаларини такомиллаштириш, лекторлар маҳоратини ўстириш вазифаларига алоҳида эътибор берилди. Семинарларнинг қатнашчилари тўпланган тажриба билан ўртоқлашдилар, лекция ва суҳбатларга тайёргарлик кўриш методикаси, справка материаллари ва адабиётлар устида ишлаш, тарғиботнинг техникавий воситаларидан фойдаланиш масалаларини муҳокама қилдилар.

Семинарларнинг қатнашчилари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори Г. Н. Скопцов, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги дин ишлари бўйича Советнинг Ўзбекистон ССР бўйича вакили Ў. А. Рустамов, Тошкент обласг. партия комитети пропаганда ва агитация бўлими лекторлар группасининг раҳбари Р. Т. Турсунов, профессорлардан А. Абдуғаниев, А. И. Абдусамедов, А. О. Ортиқов, А. П. Қаюмов, Л. П. Қаюмов, К. Н. Попадюк, Г. А. Ҳидоятов, Тошкент олий ўқув юртларининг бошқа олимлари ва ўқитувчилари, партия, совет ва хўжалик ходимлари сўзга чиқдилар.

«ОЧИҚ ХАТЛАР КУНИ»

ОММА БИЛАН ЖОНЛИ МУЛОҚОТНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ

Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми, СССР Олий Совети VI сессияси қарорларини барча меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш ва умумсиёсий активлигини оширмасдан туриб ҳаётга тадбиқ этиб бўлмайди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев актив ҳаётий позициянинг аҳамиятини алоҳида таъкидлаб, бу фақат ишлаб чиқаришдагина эмас, шунингдек, хилма-хил жамоат ишларида ҳам ўз ифодасини топиши зарурлигини уқтирди. Одатда бу совет кишиларининг турли ташкилотларга ўз хатлари, шикоятлари, ариза ва таклифлари билан мурожаат қилишларида намоён бўлади.

В. И. Ленин меҳнаткашлар хатларини чинакамига инсоний ҳужжатлар деб атаган эди. Бу хатларда уларнинг интилишлари, орзу ва умидлари ўз аксини топади. Хатларда жойларда тўпланган тажриба зарраларига дуч келамиз, уларда жамоатчилик фикри билдирилади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладида партиянинг омма билан жонли алоқасининг муҳим воситаси бўлган меҳнаткашлар хатлари ва таклифларининг жуда катта аҳамияти тўғрисида ҳам сўз юритилган эди. Тошкент область партия ташкилоти буни алоҳида ҳисобга олиб, меҳнаткашлар хатлари, таклифлари билан ишлашни, гражданларни қабул қилишни ташкил этишни мунтазам такомиллаштириб бормоқда. Бу масалалар партия активи йиғилишларида, партия комитетларининг пленумлари ва бюроларида, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг сессияларида атрофлича муҳокама этилмоқда.

Ҳар йили областдаги партия комитетларига минглаб кишилар хат билан ва оғзаки мурожаат қиладилар. Жумладан, бу йил Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети меҳнаткашлардан 1500 тадан кўпроқ хат олди. 1200 тадан кўпроқ киши область партия комитетида қабул қилинди.

Меҳнаткашлар ўз хатларида ижтимоий ва шахсий муаммоларнинг турли томонлари тўғрисида ёзадилар. Область партия комитети уларни диққат билан ўрганади, ҳар бир хат ва шикоятнинг пайдо бўлиш сабабларини аниқлаш чораларини кўради.

Меҳнаткашлар хатлари, ариза ва шикоятлари билан ишлашни, қабулни ташкил этишни янада такомиллаштириш учун қўшимча тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, жойларда янги қабул қилиш хоналари ташкил этилди ёки улар қайтадан жиҳозлаб чиқилди. Кўпгина партия комитетлари, ижроия комитетлар, муассасалар, корхоналар ва хўжаликларда меҳнаткашларни улар учун қулай пайтларда—шанба кунлари, кечки ёки сменалар алмашадиган пайтда қабул қилиш йўлга қўйилган. Оҳангарон райони ва бошқа районлар партия комитетларида гражданларни қабул қилишнинг ягона куни белгилаб қўйилган. Кўпгина газеталар редакциялари ҳузурида жамоатчилик асосидаги қабулхоналар ишлаб турибди.

Меҳнаткашлар хатлари ва оғзаки мурожаатлари билан боғлиқ масалалар оммавий ахборот ва пропаганда воситалари томонидан кенг ёритилади. Масалан, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари саҳифаларида «Редакцияга хат», «Эълон қилинган хатлар изидан» рубрикалари остида мунтазам равишда материаллар бериб борилади.

Меҳнаткашлар билан жонли мулоқотда бўлиш, улар олдида докладлар билан чиқиш, меҳнат коллективлари ва аҳоли билан учрашиш учун жойларга мунтазам чиқиб туриш партия, совет ва бошқа ташкилотлар раҳбарларининг иш тажрибасидан тобора кенг ўрин оляпти.

КПСС Марказий Комитетининг идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш, гражданларнинг хатлари ва оғзаки мурожаатлари билан ишлашни такомиллаштириш масалалари бўйича қарорларини бажариш даврида партия комитетлари, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг тажрибаси меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқариш ва жамоат ишларида қатнашишга актив жалб этиш, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш сингари янги формалар билан бойиди. Бу формалардан бири ягона сиёсий кун, иккинчиси—«Очиқ хат куни»ни ўтказишдир. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашлар хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида бу формалардан актив фойдаланиш юзасидан партия, совет, касаба союз ва хўжалик органларига тавсиялар берилган.

Область партия ташкилотлари ва маҳаллий матбуот оммавий иш формаларидан бири бўлган «Очиқ хат куни»ни ўтказишга диққат-эътиборни кучайтирдилар. Агар бир йил илгари бундай тадбирлар айрим шаҳар ва районлардагина, баъзи корхона ва хўжаликлардагина ўтказилган бўлса, ҳозир улар шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район газеталари кундалик фаолиятидан мустаҳкам ўрин олмоқда.

Тошкент, Ангрен, Янгийўл ва Чирчиқ шаҳарларида, Оққўрғон, Оҳангарон, Коммунистик, Калинин ва бошқа районларда «Очиқ хат куни»да раҳбар ходимларнинг корхоналар, хўжаликлар, аҳоли турар-жойларида меҳнаткашлар билан учрашувлари ташкил этилади. Уларда мутасадди ўртоқлар олинган хатларга ва оғзаки саволларга жавоб берадилар.

Пойтахтимиз партия, совет, хўжалик ва бошқа органларининг раҳбарлари гражданларни улар учун қулай пайтда меҳнат коллективларида ва турар-жойларида қабул қилишни мунтазам олиб бормоқдалар. Бундай учрашувлар, шунингдек, радио ва телевидение, область шаҳар, район ва кўп нусхали газеталарнинг имкониятларидан аҳолини мамлакатимиз, республикамиз, областимиз, шаҳар ва районлар сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётининг энг муҳим масалалари билан кенг таништириб боришдан хабардор қилишда фойдаланиляпти.

Гражданларнинг хатлари ва оғзаки саволлари билан ишлашнинг янги усули «Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» редакцияларида яхши йўлга қўйилган.

«Очиқ хат куни»ни ўтказиш учун катта тайёргарлик ишлари олиб борилади, албатта. Редакциялар тегишли партия комитети билан ҳамкорликда бу учрашув қаерда ташкил этилишини (бунда олинган хат ва таклифлар миқдорини ҳисобга олиш мақсадга мувофиқдир), ўтказиладиган суҳбат мавзуини белгилаб оладилар. «Очиқ хат куни» ўтказилишидан икки-уч ҳафта илгари корхона, микрорайон, колхоз ёки посёлканинг кўзга кўринарли жойларида почта қутилари ўрнатилади. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш, кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ҳал қилиниши лозим бўлган муаммоларни муҳокама этишда қатнашишга таклиф қилинган эълонлар осиб қўйилади. Бу тадбирлар ҳақида газета ва радио орқали эълон қилинади.

Учрашувдан бир ҳафта илгари ёзма равишда тушган барча саволлар партия комитетида умумлаштирилади, ўрганилади, тартибга солинади ва улар ҳал қилиш учун тегишли раҳбарларга ҳавола қилинади.

«Очиқ хат куни»да учрашувга партия, совет, хўжалик, жамоат ва бошқа органлар раҳбарлари, матбуот ва радио вакиллари келадилар. Улар берилган саволларга жавоб берадилар. Тегишли раҳбарларнинг бу учрашувда иштирок этишлари туфайли ўртага қўйилган масалалар асосан шу ернинг ўзида ҳал қилинади.

Агар суҳбат мавзуи ва хатларда ўртага қўйилган масалалар мазкур корхона, хўжалик ёки аҳоли пункти доирасидан четга чиқмаса учрашувда маҳаллий органлар раҳбарлари иштирок этадилар. Зарур ҳолларда область ва ҳатто республика муассасалари вакиллари таклиф қилинадилар. Масалан, Ангрен шаҳрида меҳнаткашлар билан учрашувларга кўпинча Ўзбекистон ССР қатор министрликларининг раҳбарлари ҳам таклиф қилинмоқдалар.

Ўтказилган ҳар бир «Очиқ хат куни» якуни умумлаштирилиши, улар асосида тадбирлар ишлаб чиқилиши зарур, албатта. Шундан сўнг бу масала партия комитетлари бюроларида ёки маҳаллий Советлар органлари мажлисларида кўриб чиқилиши лозим. Ўртага қўйилган масалалар ва белгиланган тадбирларнинг бажарилиши доимий равишда назорат қилиб борилиши керак.

«Очиқ хат куни»нинг самаралари нимадан иборат? Бу, энг аввало, меҳнаткашлар сиёсий ва социал активлигини ошириш, уларда ўз корхонаси, хўжалиги, шаҳри, райони учун масъулият ҳиссини тарбиялашдир. «Очиқ хат куни» социалистик демократияни умумлаштириш ва ривожлантириш формаларидан бошқаришда ленинча ошкоралилик принципини мустаҳкамлашдан биридир.

Раҳбар ходимларнинг меҳнаткашлар билан учрашиши ишчилар, колхозчилар, хизматчиларни олдида турган вазифалардан аниқ ва ўз вақтида хабардор қилишга ёрдам беради. Меҳнаткашларни рўй бераётган муаммоларни тўғри ва ҳар тарафлама баҳолашга ўргатади. Улар бу муаммоларни ҳал этишнинг реал йўлларини кўра билишларига хизмат қилади. Меҳнаткашларнинг раҳбарлари билан очиқ суҳбатлари турли баҳсли воқеалар, миш-мишлар пайдо бўлишининг олдини олади, шикоят ва аризалар оқимини камайтиради. Кишиларда раҳбарлар уларнинг фикрларини жиддий ва диққат билан ўрганаётганликларига, маҳаллий органлар доирасидаги масалаларни тез ҳал қилаётганликларига ишонч туғдиради.

«Очиқ хат куни»ни ўтказиш натижалари баъзи жойларда меҳнаткашларни хабардор қилиб туришда, ҳуқуқ тартиботини йўлга қўйишда, меҳнат қонунига риоя қилинишида ва гражданлар ҳуқуқларини тушунтиришда ҳамон жиддий камчиликлар мавжудлигини кўрсатмоқда. Айрим партия, совет ва хўжалик раҳбарлари меҳнат коллективларини социал ривожлантириш масалалари билан етарли шуғулланмаётирлар, муҳим масалалар бўйича очиқчасига суҳбатлашиш учун кишилар билан кам учрашадилар.

Тематик «Очиқ хат куни»ни ўтказишни ташкил этишда ҳам нуқсон ва камчиликлар бор. Биринчидан, меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш ва уларни қабул қилишни янада яхшилаш тадбирлари муҳокама этилган партия комитетлари ходимларининг яқинда бўлиб ўтган республика кенгашида ҳаққоний равишда таъкидланганидек, оммавий ишнинг бу янги формаси суст ривожланяпти. Бу форма ҳамма жойда ҳам кенг ёйиляпти ва оммавий бўлиб боряпти, деб бўлмайди. Областимиз шаҳар ва районларининг ярмидан кўпроғида ҳанузгача «Очиқ хат куни» ўтказилмади. Қатор бошқа шаҳар ва районларда ўтказилаётган тадбирларнинг ошкоралиги эса таъминланмаётир. Баъзи ҳолларда улар газета ва радио вакиллари иштирокисиз ўтказилади. «Очиқ хат куни» ҳамма жойда ҳам юксак савияда ташкил этиляпти, деб бўлмайди. Уни тайёрлашда шошма-шошарликка йўл қўйилади. Областнинг барча газета редакциялари коллективлари ҳам «Очиқ хат куни»ни тайёрлаш ва ўтказишни ёритишда бир хилда актив иштирок этаётганлари йўқ.

«Очиқ хат куни»ни корхона, колхоз ва совхозларда ўтказишни ташкил этишнинг самараси биринчи навбатда партия комитетларига боғлиқдир. Аммо баъзи партия комитетлари бундай учрашувларни ўтказишни ташкил этишга етарлича эътибор бермайдилар. Бу тадбирларни тайёрлаш ва уларни ўтказишда меҳнат коллективлари ва газета редакцияларига етарлича амалий ёрдам кўрсатмайдилар.

«Очиқ хат куни» якунларини партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари бюролари йиғилишларида муҳокама қилиш—ўртага қўйилган масалаларнинг ҳал этилишини назорат қилишни йўлга қўйишга, оммавий ишнинг бу янги формасини янада кенг ёйишга хизмат қилади. Шу муносабат билан раҳбарларнинг меҳнат коллективлари билан қилинган иш тўғрисида ҳисоб бериш учун такрорий учрашувларини ўтказишни ташкил этиш тажрибаси ҳам диққатга сазовордир.

Вазифа—мавжуд камчиликларни тезда бартараф этиш, партия ташкилотлари кундалик ишларида тўплаган тажрибани яхшироқ ва тўлароқ қўлланиш, таъсирчан формалардан унумлироқ фойдаланишдан иборатдир. Раҳбарларнинг меҳнат коллективлари олдида мунтазам ҳисоб бериб туришлари, ягона сиёсий кунлар, «Очиқ хат куни»ни ўтказиш ана шундай таъсирчан формалардан бўлиб, улар партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми томонидан олға сурилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун оммани сафарбар этишга хизмат қилади.

Бу ишда ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳар бир партия ходими, ҳар бир раҳбар гражданларнинг хатларига, илтимос ва аризаларига диққат-эътибор билан муносабатда бўлишни ўзларининг халқ олдидаги, партия олдидаги бурчлари деб қарашлари керак, деган кўрсатмаларига доимий амал қилиш лозим.

П. НЕЪМАТОВ,
Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети умумий бўлимининг мудири.

ЎЗБЕКИСТОН қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати техника назорат бўлимининг ишчиси Анна Гехлер буюртмачиларга фақат сифатли маҳсулот жўнатилиши учун ҳаракат қилади. Тажрибали назоратчи бу борада барчага намуна кўрсатиб, смена топшириқларини 110—120 процентга етказиб бажаряпти.

Е. Ботиров фотоси.

Графикдан ўзиб

Габидзян Шакирзянов бошчилигидаги бригада аъзолари Ангрен шаҳридаги 346-механизациялашган кўчма колонна коллективи ўртасида етакчиликни қўлдан бермай келмоқда. Мазкур коллектив колоннада биринчи бўлиб, 1982 йилнинг март ойи ҳисобига ишлашга киришди. Илғор бригада социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, прогрессив иш методлари асосида меҳнат қилиши туфайли графикдан анча илгарилиб кетди.

Шаҳарнинг 4-кварталида қурила бошланган кўп қаватли турар-жой биноси барвақт фойдаланишга топширилди. Объектда 65 минг 137 сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши кўзда тутилган эди. Декабрнинг биринчи ўн кунлигида қурувчилар объектдаги бунёдкорлик ишларини 36 кун илгари ниҳоясига етказдилар. Шундан сўнг бригада меҳнат календарида 1982 йилнинг март ойи бошланди.

А. МИРАЛИМОВ.

ШОГИРДГА— МУРАББИЙ МАРРАСИ

Фойега қўйилган стендларнинг бирида ёшларнинг мураббийлари эришаётган муваффақиятлар ҳақида ҳикоя қилинади. Улар Тошкент районида анчагина. Ҳозир меҳнатда донг таратган 170 чорвадор, соҳибкор, ғаллакор мустақил ҳаётга янги қадам қўяётган йигит-қизларни ўз оталиқларига олиб уларга касб ўргатмоқдалар, тажрибаларидан баҳраманд қилмоқдалар.

Устозлар ўгитини олган шогирдларнинг кўпчилиги эндиликда комсомол-ёшлар бригадаларига етакчилик қилмоқдалар, мураббийлар маррасини эгаллаб, барчани мамнун этмоқдалар. Район хўжаликларида 48 та комсомол-ёшлар бригадаси ташкил этилган. Бу бригадаларнинг аъзолари сабзавот, мева, дон етиштиришда, жамоат чорвачилигини ривожлантиришда йил сайин қувончли ютуқларга эришмоқдалар.

Навоий номли колхознинг Тожибой Қурбонов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари экинлар ҳосилдорлигини оширишда катта тажриба тўплаганлар. Бу йил улар ҳар гектар майдондан 210 центнердан картошка, 420 центнердан сабзавот йиғиштириб олдилар. Ильич номли колхознинг Саиднаби Ҳаитов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси эса маккажўхоричиликни ривожлантиришда намуна бўляпти. Бу йил коллектив гектар бошига 85 центнердан «қаҳрабо дон» йиғиштириб олди.

Устозларга тенглашиб ишлаётган бундай ёшлар районда оз эмас. 210 ёш ишчи, 16 комсомол-ёшлар коллективи ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини муддатидан олдин бажарган эди. Конференция арафасида 1200 дан ортиқ йигит-қиз ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқлари бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Ҳозирги кунда «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!», «Беш йиллик қаҳрамонлари — сафимизда» шиорлари остида ёшлар мусобақаси давом этяпти.

Район йигит-қизлари зарбдор қурилишда ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Кейинги икки йил давомида 110 йигит-қиз комсомол йўлланмаси билан Иттифоқимизнинг зарбдор қурилишларига жўнаб кетди. Тошкент тўқимачилик комбинатида эса райондан борган 60 га яқин йигит-қиз ишламоқда.

Пахта йиғим-терими даврида район комсомоллари мусобақа байроғини яна ҳам баланд кўтардилар. Улар областимиз далаларида жавлон уриб, эл хирмонига 6 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар.

Районда ой сайин янги-янги ташаббуслар туғилмоқда. Ҳозир илғор комсомол аъзоси Фарида Мирзааҳмедова ташаббуси билан «Ҳар бир ёш чорвадорга — янги сифат марраси» деган шиор остида қизғин мусобақа кетяпти. Бу мусобақага қўшилган машҳур сут соғувчи Машкура Умматова ҳар бош сигирдан 3800 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлди. Йил бошидан бери у 40 минг литр сут соғиб олди.

Тошкент район комсомолининг бўлиб ўтган конференциясида йигит-қизлар қўлга киритаётган муваффақиятлар зўр мамнуният билан тилга олинди. Докладчи район комсомол комитетининг биринчи секретари М. Ғозиев эришилган ютуқларни атрофлича таҳлил қилди, ёшлар ўртасида мусобақани ташкил этиш, ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда тўпланган тажрибалардан гапирди.

Район ёшлари меҳнатда илғор бўлиш билан бирга ўз билимларини ҳам тинмай оширмоқдалар. 10 минг 676 йигит-қиз сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг турли формаларига жалб этилган. Улар марксча-ленинча назарияни, КПСС тарихини, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Сиёсий жиҳатдан чиниққан ва ишлаб чиқаришда актив йигит қизлардан 118 нафари ҳисобот даврида партия аъзолигига қабул қилинди.

Доклад юзасидан музокарада қатнашган Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Асад Зуфаровнинг сўзларини конференция қатнашчилари қизиқиш билан тингладилар. Бригада сафига 35 йигит-қиз бирлашган. Улар бу йилги қийин шароитда бор тажриба ва маҳоратларини ишга солиб, гектар бошига 35 тоннадан сабзавот, 16 тоннадан картошка ҳосили етиштириб олдилар. Бригада аҳли эртаги экинлардан ҳам мўл ҳосил олишда бой тажриба тўплаган.

«Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида бошланган мусобақа корхонамизда кенг қулоч ёймоқда, — дейди район колхозлараро коммунал хизмат кўрсатиш комбинати бўёқчиси Маҳмуд Содиқов. — Мусобақа давомида ёшларимиз қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Комбинат комсомол ташкилотига 30 йигит-қиз уюшган. Улар ҳиссаси билан бу йил пландаги 860 минг сўмлик ўрнига 924 минг сўмлик ремонт ишлари бажарилди. Сменадан сўнг ҳаммамиз Қизил бурчак томон йўл оламиз. Барча ёшлар сиёсий ўқувга жалб этилди. Пропагандист Фазлиддин Икромовнинг суҳбатлари бизга манзур бўлмоқда.

Докладчи ҳам, сўзга чиққан нотиқлар ҳам ютуқларни таъкидлаш билан бирга асосий эътиборни бундан буён бажарилиши зарур бўлган вазифаларга қаратдилар. «Ленинград» совхози, С. Раҳимов номли колхоз ва бошқа айрим хўжаликларда комсомол прожектори штаби номигагина ташкил этилган. Штаб аъзолари суст фаолият кўрсатмоқдалар. Бундан ташқари ёшлар ўртасида кўнимсизлик ҳам кучайиб бормоқда. Тошкент механизациялашган кўчма колоннаси, район маиший хизмат кўрсатиш комбинатида эса сиёсий ва иқтисодий ўқув яхши йўлга қўйилмаган. Ёшлар ўртасида атеистик тарбия ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Конференция қабул қилган қарорда ҳисобот даврида йўл қўйилган нуқсонларни тезроқ бартараф этишнинг конкрет йўллари белгилаб берилди.

Конференцияда район партия комитетининг иккинчи секретари А. Тўрахонов нутқ сўзлади.

Конференция ишида Тошкент область партия комитети енгил ва озиқ-овқат саноати бўлими мудири Қ. А. Абдураҳимов область комсомол комитетининг секретари Х. М. Абдураимов ўртоқлар иштирок этдилар.

Бўлиб ўтган ташкилий пленумда М. Ғозиев Тошкент район комсомол комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди.

* * *

Ангрен, Олмалиқ шаҳарлари, Бўстонлиқ, Орджоникидзе районлари комсомолларининг ҳам ҳисобот-сайлов конференциялари бўлиб ўтди.

Ж. НОСИРОВ.

КОМСОМОЛ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР ҲАЁТГА

Чиноз райони хўжаликларини иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришга йил сайин кўплаб маблағ сарфланмоқда. Пахтачилик, чорвачилик ва бошқа тармоқларни ривожлантиришдан тушаётган даромаднинг каттагина қисми қишлоқларни ободонлаштиришга, яъни қурилишларга сарфланмоқда. Ўн бир ой давомида халқ хўжалигига 10,5 миллион сўмликдан кўпроқ капитал маблағ сарфланди.

Қишлоқларда турмуш маданиятини ошириш, янгича урф-одатларни жорий этишга эътибор йил сайин кучаймоқда. 740 агитатор, 385 сиёсий ахборотчи, 26 сиёсий докладчи меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва турмуш маданиятини оширишда тўпланган бой тажрибаларни оммалаштирмоқдалар. Янги урф-одатларни пропаганда қилишда «Билим» жамияти лекторлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бундан ташқари 7 та халқ университетида 1100 тингловчи ўз билим ва малакасини оширмоқда.

Чиноз район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва қишлоқда турмуш маданиятини ошириш соҳасидаги вазифалар атрофлича муҳокама қилинди. Район партия комитетининг секретари Б. У. Ғуломова бу ҳақда доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан Чиноз шаҳар ижроия комитети раиси Н. Исматуллаев, «Партия XXIV съезди» совхози директори Т. Эрназаров, К. Маркс номли колхоз партия ташкилотининг секретари Қ. Алимова ва бошқа ўртоқлар қишлоқ қурилишини янада жадаллаштириш, хонадонларни газлаштириш, маданий оқартув муассасалар сонини кўпайтириш лозимлигини уқтирдилар. Маданий-маиший хизматда йўл қўйилаётган нуқсонларни танқид қилдилар.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, 27 декабрь. (ТАСС). ПАП агентлигининг хабар қилишича, кўпгина поляк ишчилари рождество байрами кунларида ҳам меҳнат қилиш иштиёқини билдирдилар. Жумладан, узлуксиз ишлаб чиқариш циклига эга бўлган корхоналар, чунончи, мамлакатдаги энг катта Нова-Гутадаги В. И. Ленин номли металлургия комбинати нормал ишлаб турибди. Темирйўлчилар, автомобиль транспорти, коммунал хўжалик ходимлари зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Шу кунларда мамлакатдаги вазият умуман осойишта.

Матбуотнинг уқтириб ёзишича, чайқовчиликка қарши курашувчи марказий комиссия бу курашнинг ҳарбий ҳолат шароитларидан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама қилди. Бутун мамлакатда чайқовчиликка қарши курашувчи воеводa ва маҳаллий комиссиялари ишлаб турибди. Граждан милицияси бош комендатурасининг маълумотларига кўра, 13 декабрдан 23 декабргача бутун мамлакатда чайқовчилик тўғрисидаги ишлар юзасидан 427 та дастлабки тергов бошланди. Ҳуқуқ — тартиботни сақлаш органлари 38,5 миллион злотилик чайқов молларини мусодара қилдилар ва харидорлардан яшириб қўйилган маҳсулотлар ҳамда саноат молларини топиб олдилар.

ПАП агентлигининг хабарига кўра, «Земовит» шахтасидаги вазият нормал изга солинганидан кейин «Бирдамлик»даги қуролли газандалар «Пяст» деган бошқа бир шахтада мингдан ортиқ кончини зўравонлик билан ер остидан чиқармай турибдилар. Ҳарбий кенгашнинг шахтадаги вакили айтган гапга қараганда, қонунга мувофиқ, мана шу беъмани ҳаракат учун жавобгарлик зўравонлик йўлига ўтган, ўзларининг касбдош ўртоқларига жабр-зулм қилаётган кишилар зиммасига тушади.

«Трибуна работнича» газетаси яқинда топиб олинган ҳамда «Бирдамлик» билан «Мустақил Польша конфедерацияси»нинг муҳри босилган йўл-йўриқларни эълон қилди. Бу йўл-йўриқлар контрреволюцион гуруҳларнинг мамлакатдаги ҳокимиятни босиб олиш режаларидан яққол далолат беради.

«Мана шуларнинг ҳаммаси 15 декабргача шай қилиб қўйилиши керак», — дейилади ўша йўл-йўриқлардан бирида. Ҳарбий ҳолатнинг жорий этилиши мана шу жиноий режаларга чек қўйди, деб таъкидлайди газета.

ҚЎПОЛ ДЎҚ ВА ЗУҒУМ

ВАШИНГТОН, 27 декабрь. (ТАСС). Р. Рейган маъмуриятининг суверен Польша ҳукуматига қўпол дўқ ва зуғум қилиш юзасидан бошлаган кампаниясига НАТОдаги ўз иттифоқчиларини ҳам қўшиб олиш йўлидаги уринишлари наф бермаяпти.

Америкадаги Си-Би-Эс телекомпаниясининг уқтиришича, ПХРга нисбатан президент Р. Рейган эълон қилган камситувчилик чоралари хусусида Ғарбий Европадагиларнинг расмий мулоҳазасини «энг яхши деганда жуда совуқ деб атамоқ керак». ГФР, деб уқтиради Си-Би-Эс, Польшага қарши бирон бир «жазо чораси» кўришдан бутунлай бош тортди, бошқа мамлакатлар ҳам бу масалада АҚШ билан ҳамкорлик қилиш истагида эмаслар. Иттифоқчиларга тазйиқ ўтказиш учун Ғарбий Европага юборилган АҚШ давлат секретарининг Европа ишлари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Л. Игбергер, телекомпаниянинг қайд этишича, Британия, Франция ва Италия министрларига уларнинг мамлакатлари АҚШ намунасидан ибрат олиши керак, деган гапни уқтиришга уринганида, — «жуда ҳадиксираш кайфиятида кутиб олинди». Ғарбий Европадаги мана шу давлатларнинг ҳаммаси, шунингдек Швеция ва Дания сингари бошқа баъзи давлатлар, деб уқтиради Си-Би-Эс, Польшадаги воқеаларни унинг ички иши, деб ҳисобламоқдалар.

ОТТАВА, 27 декабрь. (ТАСС). Канада АҚШнинг Польша билан савдо-иқтисодий муносабатларни тўхтатиб қўйиш йўлига юрмоқчи эмас.

Балиқ хўжалиги ва денгиз ресурслари министрлигининг, шунингдек транспорт министрлигининг вакиллари Польшанинг балиқ овлаш кемалари Канада сувларида аввалгидек ов қилаберишлари, Польшанинг Лот авиация компанияси самолётлари Канадага сафар қилаберишлари мумкинлигини айтдилар. Экспортни ривожлантириш давлат корпорациясининг вакили шуни маълум қилдики, бу корпорация Польша билан савдо-сотиқни ривожлантиришга бундан буён ҳам мадад бераверади, шу мамлакатга молиявий ёрдамни кўпайтириш тўғрисидаги ҳар қандай илтимосни кўриб чиқишга тайёр.

МРБНИНГ ҚУТҚУСИ БИЛАН

МЕХИКО. Никарагуа давлат хавфсизлиги бошқармасининг бошлиғи Л. Серна АҚШ марказий разведка бошқармаси (МРБ)ни Никарагуага ва Лотин Америкасидаги бошқа мамлакатларга қарши қўпорувчилик ишларига раҳбарлик қилишда айблади.

Кубалик контрреволюционерлардан иборат Кору террорчилар клуби яқин вақт ичида Мексиканинг авиация компаниялари самолётларида ғаламислик қилишга уриниб кўришлари эҳтимолдан холи эмас, деди у Мексикада чиқадиган «Диа» газетасининг мухбири билан суҳбатда. Никарагуанинг «15 сентябрь легиони» деб аталган террорчи ташкилоти билан (бу ташкилотнинг базаси АҚШнинг Майами штатида жойлашган) яқиндан алоқа боғлаган айни шу гуруҳ 1981 йил 12 декабрида Мехико аэропортида Никарагуанинг «Аэроника» авиация компанияси самолёти ичида портлаш уюштирган эди.

Яна бир неча ой муқаддам, деди Л. Серна, Никарагуа давлат хавфсизлиги органлари Майамида, Гондурас, Гватемала ва Сальвадорда база қуриб олган бир неча контрреволюцион шайкани зарарсизлантирганди. Улар Мексика ва Никарагуага қарашли пассажир самолётларида қўпорувчилик ҳаракати қилишни режалаштирган эдилар.

Мана шу террорчилик ишларининг ҳаммасини шунчалик контрреволюцион унсурларнинг группалари эмас, балки АҚШ марказий разведка бошқармаси билан бевосита боғланган шахслар қўллаб-қўлтиқмоқдалар, деб айтиш учун қўлимиздаги маълумот асос беради, деди нировардида Л. Серна.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ТУҲМАТ РАД ҚИЛИНДИ

КОБУЛ. Гўё Афғонистон ҳарбий вертолётлари Покистоннинг осмон чегарасини «бузиб ўтди» деб тўқилган навбатдаги уйдирмаларни Афғонистон Демократик Республикаси қатъиян рад қилди.

АДР миллий мудофаа министрлигининг вакили Бахтар агентлигининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Исломобод ҳукмрон доиралари бир неча йил муқаддам гўё АДР ҳарбий-ҳаво кучларининг 6 та вертолёти Покистоннинг осмон чегарасини бузиб ўтиб, «қочоқлар» деб аталган босмачиларнинг лагерларига ҳужум қилди, деган уйдирма гапларни яна тарқатдилар. Бундай бемаъни айблашлар ҳеч қандай реал асосга эга бўлмаган қалбакилик эканини эслатиб ўтишга зарурат йўқ. Покистон раҳбарлари Афғонистонга васваса билан ёлғон гапларни биринчи бор тўнкаяётганлари йўқ», деб уқтирди у.

РЕВОЛЮЦИЯ ҒАЛАБАЛАРИНИНГ ПОСБОНИ

МАНАГУА. Бу ерда сандиночилар халқ армияси, ички ишлар министрлиги ва сандиночи халқ полицияси солдатлари, сержант ва офицерларидан катта бир группасига сандиночилар миллий озодлик фронтининг партия билетларини топширишга бағишланган тантанали маросим ўтказилди.

Партия билетлари революцион кураш ветеранларига революция ғалабасидан кейин ҳам сафда қолиб, унинг ғалабаларини сергаклик билан қўриқлаётган жасур партизанларга ва яширин шароитда иш олиб борган қаҳрамонларга топширилди.

(ТАСС).

«ЯХШИРОҚ ИШЛАШ КЕРАК. ПЛАНЛАРНИ ЯХШИРОҚ ТУЗИШ ВА УЛАРНИ ЯХШИРОҚ БАЖАРИШ ЛОЗИМ. ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯХШИРОҚ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА МАҲСУЛОТНИ ЯХШИРОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЗАРУР. ХУЛЛАС, САМАРАЛИРОҚ ИШЛАШ КЕРАК. БУ — ПИРОВАРД НАТИЖАДА АСОСИЙ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ МАСАЛАДИР...».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МАСТЕР—ТАРБИЯЧИ ВА ТАШКИЛОТЧИ

ЕТТИНЧИ тайёрлаш цехи Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг пешқадам бўлинмаларидан ҳисобланади. Коллектив цехлараро социалистик мусобақада яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Шунинг учун ҳам унга корхонада биринчилар қатори коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берилган.

Ана шу юксак номга сазовор бўлишда ишлаб чиқариш мастерлари катта роль ўйнади. Чунки, мастер ишлаб чиқаришда марказий фигура ҳисобланади. Унинг вазифалари, юмушлари турли-туман: бевосита ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этади, коллектив тарбиячиси, мураббий ҳисобланади. Шунинг учун ҳам планлар ва мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши, ишлаб чиқариш самарадорлиги, иш сифатининг ошиши кўп жиҳатдан мастерга боғлиқдир.

Еттинчи цехда 10 та ишлаб чиқариш группаси бор. Унинг ҳар бирига мастер бошчилик қилмоқда. Леонид Ким, Иззатулла Хусаинов, Мукаррам Иноғомова, Валентин Шариповлар бошчилигидаги группалар ҳар соҳада пешқадамлик қиляпти.

Мукаррам Иноғомова ёш мутахассис. Ишлаб чиқариш мастери бўлиб ишлаётганига кўп вақт бўлгани йўқ. Ўзи олий маълумотли бўлишига қарамай шу лавозимни танлади. Аслида эса, цех маъмурияти унга анча тинч ишни таклиф этган эди. Лекин ёш мутахассис енгил ишни хохламади. Унинг группасидаги ишчиларни ҳаммаси эркаклар бўлгани учун дастлабки пайтда Мукаррам учун жуда машаққатли бўлди. Ишчиларнинг ҳаммаси ёш жиҳатдан ҳам, тажриба жиҳатдан ҳам ўзидан катта бўлгани учун уларга ўгит беришга ийманди. Лекин ишчилар унинг ишчанлиги, чаққонлиги, ишлаб чиқаришни пухта ташкил этиши туфайли ҳурмат қила бошлашди. Эндиликда бу бригада аъзолари ўзининг аҳил ва иноқлиги билан цехда машҳур. Улар биринчилар қаторида бригада пудрати асосида ишлай бошлашди.

Янги усул мастер учун янги ташвишларни вужудга келтирди. Эндиликда иш вақтининг бирор дақиқасини ҳам фойдасиз ўтишига йўл қўймаслик лозим эди. Бунинг устига моддий-техника таъминотини пухта ташкил этиш талаб этилади, ишлаб чиқариш интизомини пухта йўлга қўйиш лозим бўлади. Шундай қилинмаса, бригада пудратининг обрўсига путур етиши мумкин.

Шунинг учун ҳам мастер бригада бошлиғи В. Ким билан турли хил масалаларни оператив ҳал қилишга алоҳида эътибор билан қарай бошлади. Айниқса ишчиларни иш билан таъминлаш масалаларини диққат марказида сақлади. Агар коллектив 600 хилга яқин деталлар ишлаб чиқариши лозимлигини ҳисобга олсак, бунинг қанчалик машаққатли эканлиги кўз олдимизга келади. Бригада аъзолари социалистик мусобақада доим етакчи ўринларни эгаллашмоқда. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йиллик

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

топширигини уч ярим йилда бажариш ҳақида зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан адо этмоқдалар.

Валентин Шарипов шу коллектив тарбиясини олганлардан. У дастлаб слесарь бўлиб ишлади, сўнгра ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда техникумни тугатди. Эндиликда Валентин Михайлович группа раҳбари. Шу лавозимда ишлаётганига ҳам салкам йигирма йил бўлиб қолди.

— Группани қабул қилган дастлабки вақтда, — ҳикоя қилади В. Шарипов, — мастернинг иши шунчалик машаққатли бўлади деб ўйламаган эканман. Аслида у мен кутганимга нисбатан анча оғир экан. Нарядлар ёзиш, группани зарур материаллар, анжомлар билан таъминлашнинг ўзи бўлмас экан. Лекин ишчиларнинг ўзлари менга ёрдам беришди. Уларнинг ҳар бири билан жуда яқин бўлиб кетдик. Бир-биримизни дарҳол тушунадиган бўлиб қолдик. Ҳозирги ишлаб чиқариш ютуқларимизнинг асосий омили шундай дўстона вазият маҳсули десам хато қилмайман.

В. Шарипов раҳбарлик қилаётган группада 18 ишчи ишламоқда. Улар характерлари, қобилиятлари жиҳатдан ҳар хил. Лекин мастер уларнинг ҳар бири характерини, ижобий фазилатлари ва нуқсонларини яхши билади. Шунинг учун ҳам ундан ким ҳақида сўраманг, ишчи тўғрисида батафсил ҳикоя қилади. Унинг оилавий аҳволи ҳақида ҳам тўла маълумотга эга. Тажрибали мастер ишчиларнинг энг яқин маслаҳатчиси бўлиб қолган. Ўзларининг қувончларини ҳам, қайғуларини ҳам у билан, бутун группа аъзолари билан баҳам кўришади.

Бу группа ҳам неча йиллардан бери қолоқларсиз ишламоқда. Ҳатто бир вақтлар тарбияси қийин ҳисобланган ишчилар ҳам бу группада ўз ўрнини топмоқда. Масалан, Саша Дородин исмли ёш ишчи маошининг камлигидан кетиб қолмоқчи ҳам бўлди. Лекин В. Шарипов уни ўз группасига олди. Биринчи кунданоқ ғамхўрлик билан қуршаб олинган ёш ишчининг меҳнатга муносабатида ўзгариш сезила бошлади. У топшириқларни ошириб уддалашга ҳаракат қилди. Натижада маоши ортиб борди. Эндиликда группанинг илғор ишчиларидан бири бўлиб қолган С. Дородин ўзини бригадасиз тасаввур қилолмайди...

Валентин Михайлович группага раҳбарлик қилишда тажрибали ишчиларга қаттиқ суянади. Ветеран авиасозлар Раиса Марданьшина, Сергей Студенников, Юрий Карповлар шулар жумласидандир. Группанинг барча аъзолари уларнинг сўзига қулоқ солишади, касб маҳоратини ана шу пешқадамлардан ўрганишади.

Цехимизда ўз вазифасини сидқидилдан бажариб, топшириқларни муттасил ортиғи билан адо этаётган, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчилар малакасини, ўз вазифасига нисбатан масъулиятини оширишда цех маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларига яқиндан ёрдам бераётган бундай устозлар анчагина бор. Улар ҳақида ҳам фақат илиқ сўзлар айтиш мумкин.

В. ГЛОБИНА,

Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходими.

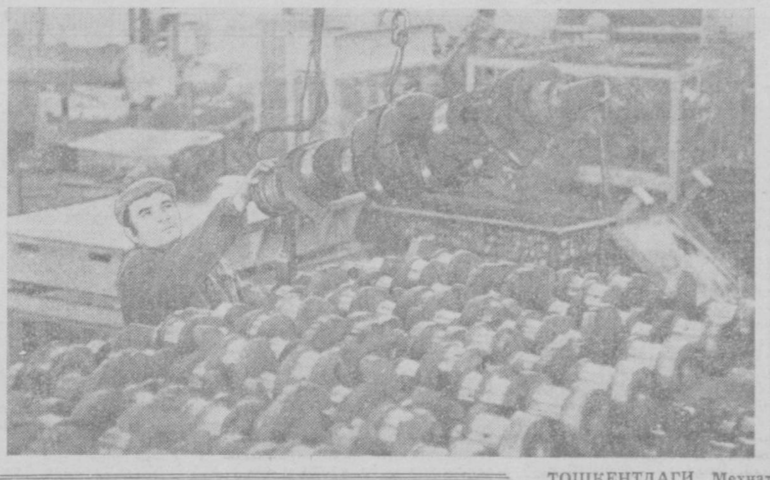

ТОШКЕНТДАГИ Меҳнат Қизил Байроқ орденли тажриба ремонт-механика заводида Т-4 тракторларининг ишга яроқсиз тирсак ўқларини қайта тиклаш янги методи ишлаб чиқилди. Суратда: қайта ишлов берилган тайёр маҳсулотлар.

Р. Нуриддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ДУГОНАЛАР БЕЛЛАШУВИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Меҳнат» тўқув фабрикаси кичик корхона ҳисоблансада, унинг маҳсулоти халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун жуда асқотаяпти. Бу ерда пахтанинг энг паст нав ва чиқиндиларидан ниҳоятда зарур газлама ишлаб чиқариляпти. У техник эҳтиёжлар учун кўплаб фойдаланмоқда.

Мазкур фабрика цехлари ўртасидаги мусобақада тўқув цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб ишлаётган тўқувчилар топшириқни доим тўла бажармоқдалар. Бу ютуқда тажрибали, устоз ишчилардан М. Самарқанова ҳамда М. Тилимбековаларнинг муносиб улуши бор. Бу ишчилар фабрикада бир неча йилдан бери фидокорона меҳнат қилиб келишяпти. Улар бир-бирлари билан мусобақадош. Бундай ҳамкорлик улар меҳнати натижасининг баракали бўлишига олиб келмоқда.

— Бу мусобақада ғолиб ҳам, мағлуб ҳам бўлмайди, — дейди коммунист ишчи Мавжуда Тилимбекова. — У иккаламиз учун ҳам фойдали бўлмоқда. Ўзаро меҳнат рақобати ҳар биримизни бутун маҳорат, тажрибани сарфлаб ишлашга интилтирмоқда. Шунинг учун ҳам кўрсаткичларимиз чакки бўлмаяпти. Ҳар сменада қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаряпмиз.

Тўқувчилар ой давомида 11 минг метр газлама тўқишлари керак. Нормада шунча миқдор белгиланган. Аслида эса уни анча ошиғи билан адо этишяпти. Мусобақадошлар ҳар бир ой давомида қўшимча 2—3 минг метр газлама тўқишга муваффақ бўлмоқда. Айрим кунларда нормани 1,5 баравarга етказиб адо этишяпти.

Корхонада бу пешқадам ишчилардан касб ўрганган тўқувчилар анчагина. Айниқса, М. Самарқанова мураббийликда ҳаммага намуна бўлмоқда. Унинг Х. Бўриева, С. Хожиқулова, Ж. Венеева сингари шогирдлари илғорлар сафида боришяпти. Нормани доим ошириб бажаришмоқда. Шу кунларда устоз тўқувчи яна бир ёш ишчи — Ҳ. Каримовага ўз касбининг сир-асрорларини ўргатяпти. Ҳеч шубҳа йўқки, бу шогирд ҳам тез кунда касбини пухта ўрганиб, мустақил ишлайдиган бўлади.

Ф. ШАИМУҲАМЕДОВА.

«ТАШХИМСЕЛЬМАШ» заводининг илғор слесари Игорь Устюгов корхонанинг машъалларидан саналади. Тажрибали слесарь ўз шахсий тамғасига эга. У 1982 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қиляпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТ-ЖИЗЗАХ-ИВАНОВО

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТМОҚДА

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИНИНГ 1981 ЙИЛ ЯНВАРЬ—НОЯБРЬ ОЙЛАРИДАГИ АСОСИЙ ИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

ТАРМОҚЛАР	Тошкент	Жиззах	Иваново
САНОАТ			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари—процент ҳисобида	105,1	113,4	102,3
Реализация планининг бажарилиш проценти	101,7	104,0	108
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот—миллион сўмлик	89,5	9,5	46,1
Маҳсулот реализацияси планини бажармаган корхоналар сони	19	5	61
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	4,6	9,4	20,8
Саноат ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўзгариши—процент ҳисобида	102,2	111,3	98,4
Меҳнат унумдорлиги планининг бажарилиш проценти	102,5	103,8	101,6
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари—процент ҳисобида	102,9	101,9	104,0
Меҳнат унумдорлиги планини бажармаган корхоналар сони	42	5	67
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	10,1	9,4	22,9
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш—минг тонна	15,0	—	283,2
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	91,1	—	93,6
Барча турдаги газлама ишлаб чиқариш—миллион погон метр	167,4	—	2009,1
Газлама ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	85,9	—	94,9
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Барча категориядаги хўжаликларда асосий чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш планининг бажарилиш проценти, пландан ташқари харид қилингани ҳам ҳисобга киради:			
Чорва ва парранда	100,1	91,1	86
Сут	101,4	97,2	75
Тухум	93,3	96,1	99,1
Колхоз ва совхозларда 1981 йил январь— ноябрида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорванинг маҳсулдорлиги:			
1981 йил январь—ноябрида 1980 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида (гўшт)	109,7	106	98
1981 йилнинг январь—ноябрида 1980 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида сут	103,9	109	89
1981 йилнинг январь—ноябрида 1980 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида тухум	108,0	112	107
1981 йилнинг январь—ноябрида 1980 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида ҳар сигирдан олинган сут	102,0	103	93
1981 йилнинг январь—ноябрида 1980 йилнинг шу давридагига нисбатан процент ҳисобида (ҳар бир товуқдан олинган тухум миқдори)	99,0	101	102
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилгани (процент ҳисобида):			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиши	91	98	88
Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши	90	99,9	31,92
Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш—йиллик планга нисбатан процент ҳисобида	74	87	83
САВДО			
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиши, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради—жами процент ҳисобида	101,4	101,4	102
Шу жумладан, чакана тармоқ товар обороти	101,3	101,3	102
Умумий овқатланиш товар обороти	102,0	102,2	102
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми планининг бажарилиши—процент ҳисобида	100,7	104	100,01
Шу жумладан шаҳарларда	101,9	109	100,2
Қишлоқларда	96,7	102	99,3

КОЛХОЗ ТАЖРИБАСИ — СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

АЛМАШЛАБ ЭКИШ САМАРАСИ

ПАХТА-БЕДА алмашлаб экиш хўжаликларга қандай наф келтириши мумкин?

Бу саволга СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Техник экинлар» павильонида «Пахта-беда алмашлаб экишни ўзлаштириш илғор тажрибаси» мавзусида ташкил этилган экспозиция материалларидан тўла жавоб олиш мумкин. Бу ерда алмашлаб экиш тупроқ унумдорлиги ва пахта ҳосилдорлигини оширишнинг асоси эканлиги конкрет мисолларда шарҳлаб берилган. Беда тупроқни органик моддалар (гумус), азот ва ўсимлик учун зарур бўлган бошқа озуқа элементлари билан бойитади. Бундан ташқари тупроқнинг физик таркибини яхшилайди, сизот сувларини чуқурлаштиради. Ғўзанинг вилт касалига чалинишини камайтиради.

Кўргазмада Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози фаолиятига ҳам кенг ўрин берилган. Хўжаликда алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш билан бирга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бир маромда интенсивлаш, комплекс механизацияни жорий этиш, меҳнатни илмий ташкил этиш, шунингдек ғўзага ишлов беришнинг илғор технологиясини қўллаш ҳисобига пахта ва бошқа экинлардан муттасил мўл ҳосил олинмоқда.

Мавжуд экин майдонлари ҳар йили икки ярусли плуглар билан 35 сантиметр чуқурликда ҳайдалади. Шудгор олдидан йиллик суперфосфат ўғитининг 70 проценти, калийнинг эса 50 проценти ерга солинади. Эрта баҳорда чигит экиш олдидан бороналанади.

Чигит апрель ойининг биринчи ўн кунлигида қисқа муддатда (4—5 кун ичида) экиб бўлинади. Вегетация даврида ғўза икки марта (шоналаш ва гуллаш пайтида) озиқлантирилади. Қатор ораларига биринчи ишлов бериш пайтида йиллик нормадаги азотнинг 30 проценти, шоналаш пайтида 40 проценти, гуллаш пайтида 30 проценти берилади.

Ўсиш даврида ғўза 4 марта сифатли культивация қилинади. 14—16 та ҳосил шохлари пайдо бўлганда механизация ёрдамида чеканка ўтказилади. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши асосан биологик усулда кураш олиб борилади.

Хўжалик юритишда эришилган бундай юксак даража катта иқтисодий самаралар бериб, колхоз экономикаси мустаҳкамланиб боряпти. Бир центнер пахта етиштириш учун эндиликда 22—23 ишчи куни сарфланмоқда. Деҳқончиликдаги рентабеллик 48 процентдан ошди. Колхозчиларнинг йиллик даромадлари ўртача 3000 сўмдан юқори бўлаётир. Колхоз эса йил сайин 3 миллион сўмдан ошириб соф даромад олаётир.

М. ЛАРЬКИН.

АНГРЕН. (ЎзТАГ). Ангрен керамика комбинатида янги цех ишга тушди. У йилига 1,8 миллион квадрат метр қимматли кошинйирик метлах плиткалар пишириб чиқаради. Цех муддатидан бир йил аввал 40 ой ўрнига 28 ойда қуриб битказилди. «Узбекшахтострой» трестининг коллективи темир-бетон конструкцияларни йириклаштириб йиғишни қўллаш туфайли шунга эриша олди. Машина ускуналар ҳам блок методи билан монтаж қилинди.

МАМЛАКАТНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН

— Қурилиш икки миллион сўм арзонга тушди, — деди комбинат директори Т. Исломов. — Технологик линиялар кетма-кет ишга тушириб борилди ва сўнгги, тўртинчи линия юргизилган пайтда дастлабки линиялар ўнлаб минг квадрат метр плитка ишлаб чиқаргандн.

Ангрен комбинат маҳсулоти Ўрта Осиёдаги янги қурилишлардан ташқари Балтика бўйи республикаларига, Узоқ Шарққа ва Узоқ Шимолга ҳам юборилади. Плиткага бўлган талаб кўплигидан комбинатни реконструкция қилиш учун шу беш йилликда 32 миллион сўм сарфланади. Санитария фаянс буюмлари ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда, ғишт пиширадиган янги цех қурилади. Бу ердаги кўмирни қазиб олаётганда қўшилиб чиқадиган арзон каолин комбинатга хом ашё бўлиб хизмат қилади.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ФЕРМА ФАХРИ

Уч опа-сингил —Ҳамида, Адолат, Мастура эрта тонгда фермага кириб келишди. Бу пайтда молбоқарлар охурларга ем-хашак тарқатиб бўлишган экан. Шунинг учун улар ўзларига бириктилган сигирларни тезда соғишга тайёрлашди.

Мастура чаққонлик билан сут соғиш аппаратини вакуумга улагач, сут трубалардан бидонларга туша бошлади. Кўп ўтмай сут кўпириб бидондан тошиб чиқаёзди. Мастура бўш бидонни унинг ўрнига қўйди. Шу пайт опаси Ҳамида унинг ишига диққат билан қараб турганини пайқаб қолди.

— Эсимда опажон, эсимда, — деди Мастура опасининг нима демоқчи бўлганини англаб. Соғувчи сигир елинидан аппаратни олгач, уни навбатдагисига ўрнатди. Сўнг сути соғиб олинган сигирнинг елинларини аста қисиб чўзди, челакка чизиллаб сут туша бошлади.

200 граммча сут аппаратга ўтмай қолибди. Айрим соғувчилар бу граммларни назарга илмай ёки эриниб қолдириб кетишаверади. Ҳамида опа синглисига сигирларни машинадан кейин қўлда соғишни ўргатган эди.

Мастурага 25 сигир бириктилган. Ҳар сигирдан қўшимча 150—200 граммдан сутни эринмай соғиб оляпти. Бу — 25 соғин сигирдан 5 литр сут қўшимча олинди, деган гап. Бу ҳам сут чашмасига барака бўлиб қўшиляпти.

Ҳамида опанинг ўзи ҳам ёшлигида кўмаклашиб юриб, соғувчи бўлган. 25 йилдан бери шу фермада ишлайди. Сингиллари —Адолат, Мастура, Умида, Матлубалар ҳам опасининг изидан бориб, соғувчиликни ўрганишди. Мастурага дастлаб 17 соғин сигирни бириктириб қўйишди. Кейин 25 сигирни соға бошлади. Ҳозир у устоз опаси билан мусобақадош.

Ўша куни мусобақадош Мастура билан Ҳамида ўзларига биркитилган 25 сигирдан — ҳар бири 300 килограммдан ошириб сут соғиб олишди. Улар ҳар ўн кунда якунланадиган мусобақада ғолиб топилиб, номлари «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди.

Ҳамида, Адолат, Мастура, Матлуба, Умида Умматовалар Тошкент районидаги Ильич номли колхоз сут-товар фермасининг илғор сут соғувчиларидир. Улар аҳиллик билан меҳнат қилиб, маҳсулот кўпайтиришга муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Колхоз сут-товар фермасининг коллективи 1980—1981 йилги қишки Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб деб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи ҳамда «РАП» машинаси билан тақдирланган эди.

Улар бу йилги қишловни ҳам муваффақиятли ўтказиш, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорларига жавобан эл дастурхонини чорвачилик маҳсулотларига янада тўкин қилиш учун курашяптилар. Ферма фахри опа-сингил соғувчилар бу курашнинг олдинги сафида бориб, сигирлар маҳсулдорлигини ошириб боряптилар,

К. МУҲАМЕДОВ.

СОНДА БОР, СИФАТДА ЙЎҚ

ЙИЛ якунланяпти. Барча ишлаб чиқариш коллективларида йил давомида қилинган ишларга сарҳисоб қилинмоқда. Шуниси қувончлики, областимиздаги ўнлаб йирик саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари янги йилни кўтаринки кайфият билан кутиб олишмоқда. Чунки уларнинг ишлари аъло, план ва мажбуриятлар мунтазам ошириб бажарилмоқда. Пешқадам корхоналарда ишлаб чиқариш самарадорлиги юқори бўлиши билан бирга маҳсулот сифатини янада яхшилашга ҳам мунтазам эътибор берилиши туфайли бу соҳада бир мунча ютуқлар қўлга киритилаяпти. Пойтахт областимиздаги 157 корхонада маҳсулот сифатини оширишнинг илғор усули — сифатни бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилган. 86 корхонада 986 хил буюмлар давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Ўтган ўн бир ойнинг ўзида 450 маҳсулот фахрий беш қиррани олишга муваффақ бўлди. Давлат сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган буюмлар умумий маҳсулотнинг 14,3 процентини ташкил этди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бир мунча кўпдир.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам иш мана шундай аъло даражада ташкил этилган, тайёрланаётган маҳсулотдан истеъмолчилар ва харидорлар мамнун, деб бўлмайди. Ҳамон ўнлаб корхоналарнинг маҳсулотига рекламациялар келиб турипти, ўн минглаб сўмлик пойабзаллар, кийим-кечаклар савдо тармоқларидан қайтариб юборилмоқда. Чунки, улар—брак, юксак дидли харидор эҳтиёжига монанд тикилмаган, чидамсиз. Рекламациялар олишда айниқса енгил саноат министрлигига қарашли корхоналар «рекорд» қўйишяпти. Бу министрликка қарашли пойабзал корхоналарининг фаолиятида ҳамон сифат кўрсаткичлари яхшиланмаяпти. Чирчиқдаги пойабзал фабрикасида ўтган ўн ойда ишлаб чиқарилган 59,6 минг жуфт пойабзал 58 та рекламация билан корхонага қайтариб юборилди. Худди шунингдек, Янгийўл пойабзал фабрикасининг коллективи ҳам уялиб қолмоқда. Ўтган ўн ой ичида улар 54 та рекламация олишди. Бу 52,5 минг жуфт пойабзал савдо тармоқларидан корхонага қайтиб келди, деган гапдир.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг сирланган идишлар ишлаб чиқариш комплекси сифатсиз идиш-товоқлар ишлаб чиқаришга ҳамон чек қўйилмаяпти. Ўтган давр ичида корхона 66 та рекламация олди, 80,3 тонна сирланган идишлар савдо тармоқларидан қайтариб юборилди.

Энди, мана шу сифатсиз буюмлар давлатга қанчалик қимматга тушаётганини бир тасаввур қилиб кўринг. Аввало, корхонада уларни ишлаб чиқариш учун қанча минглаб соат ишчи кучи, материал ва хом ашё сарфланган, минглаб ишчиларга ўн минглаб сўм маош тўланган. Кейин, уларни савдо тармоқларига олиб бориш учун ўнлаб, балки юзлаб автомашиналар эксплуатация қилинган, брак маҳсулотни савдо тармоқларидан корхонага қайтариб юборилиши учун яна шунча техника воситалари ҳамда ишчи кучи сафарбар қилинган. Мана шу юз минглаб сўм ҳаражатларни брак маҳсулот ишлаб чиқараётган саноат корхоналарининг раҳбарлари, мутасадди кишилари бир таҳлил қилиб, жиддий ўйлаб кўришса, фойдадан ҳоли бўлмасди.

Олий категорияли маҳсулот ишлаб чиқариш область бўйича 9,5 процент ошириб бажарилди. Айни пайтда сифат белгили маҳсулот ишлаб чиқарадиган мавжуд 26 та корхонанинг 5 таси мана шу кўрсаткич бўйича планни бажаролмади. Уларнинг айби билан жами 5 миллион 967 минг сўмлик олий категорияли маҳсулот етказиб берилмади. Булар — Оҳангарон цемент комбинати, Чирчиқдаги пойабзал ва «Ғунча» тикувчилик фабрикаларидир. Шунингдек, қатор корхоналарда паст сифатли, давлат стандарти талабларига жавоб бера олмайдиган маҳсулотларнинг ишлаб чиқарилиши ҳам кечириб бўлмайдиган ҳолдир. Бундай коллективлар пешқадам корхоналарнинг илғор иш усулларини, бой тажрибасини ўрганиб, ўзларидаги мавжуд камчиликларни тугатишлари зарур.

Г. ВОҲИДОВА,

«Узгосстандарт» ходими.

ҚОРБОБО КЕЛАЯПТИ

Мактаб ўқувчилари учун ҳар бир каникулнинг ўзига яраша файзи, ўзига яраша гашти бор. Лекин қишки каникулни улар доимо орзиқиб кутадилар. Чунки айни шу кунларда болалар янги йилни кутиб оладилар, Қорбобо ва Қорқиз билан учрашадилар.

Бу йил областимиз мактаблари ўқувчиларини ажойиб совғалар кутмоқда. 30 декабрдан бошлаб «Октябрь X йиллиги», В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Кристалл» пансионатларда, «Қибрай» дам олиш уйида ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармасининг СССР 50 йиллиги номли пионер лагерида 920 га яқин ўғил-қиз қишки каникулни ўтказади. Улар учун бу ерда барча шароитлар муҳайё. Серфайз янги йил байрамларини ўтказиш тараддуди олдиндан кўриб қўйилган.

Янги йил кунларида 630 га яқин ўғил-қиз туристик саёҳатга йўл олади. Улар Фарғона, Урганч, Бухоро, Самарқанд шаҳарларида бўлиб қайтадилар. Областимизнинг барча шаҳарларида 26 та маршрут бўйича экскурсиялар ташкил этиляпти.

Тошкент ва областимиз шаҳарларидаги барча йирик маданият саройлари ва театрларда янги йил кунлари ўғил-қизларнинг қувноқ овози эшитилиб туради. Бу ерда турли мавзуларда арча байрамлари бўлади, болалар ҳузурига эртак меҳмонга келади. Кичкинтойлар кўпгина севимли қаҳрамонлари билан учрашадилар.

Ўғил-қизларнинг қишки каникулини ўтказишга айниқса Чирчиқ ва Олмалиқдаги маданият саройлари пухта тайёргарлик кўриб қўйдилар.

— Ҳозир касаба союз комитетлари, маданий-оқартув ва туризм муассасалари, барча спорт ташкилотлари, — деди мухбиримиз билан суҳбатда область касаба Союзлари комитетининг оммавий-маданий ишлар бўлими мудири Ф. Рўзибеков, — пионер ва ўқувчиларнинг қишки дам олиш мавсумини ташкил этиш чораларини кўрганлар. Барча клублар, маданият уйлари ва саройларида оммавий байрамлар, болалар учун тематик кечалар, кинофестиваллар ўтказиш мўлжалланмоқда. Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концертлари уюштирилади. Болаларнинг техник ва бадиий ҳаваскорлик ижодиёти кўргазмалари очилади.

ҚОРБОБО кичкинтойларга айниқса бир олам қувонч олиб келди. У арча байрамларида жажжи болаларга совғалар улашмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг «Ёшлик» ясли-боғчасида арча байрами доимо қувноқ ўтади. Суратда: болалар яшил арча атрофида.

А. Абалян фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПОЧТАСИДАН

КИЧКИНТОЙЛАР АРДОҚДА

Пискент районидаги биринчи Пискент совхозида мактабгача тарбия муассасалари қурилишига ва болалар тарбиясига алоҳида эътибор берилмоқда. Совхоздаги биргина «Ғунча» номли биринчи марказий болалар боғча-яслисида совхоз ишчиларининг 110 дан зиёд ўғил-қизлари тарбияланмоқда. Уларга 4 нафар малакали мураббийлар тарбия бермоқда. Боғчада она тили, математика, расм, музика, физкультура машғулотлари мунтазам ўтказилиб турилибди.

— Боғчамизда болаларнинг жисмоний ҳамда ахлоқий тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдамиз, — дейди боғча мудираси Ҳалима опа Ғозиева. Болаларнинг баркамол ўсиб-улғайишларида тарбиячиларимиздан Тамара Ибраева, Валя Пагарелова, Санобар Муратоваларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Бу ерда замонавий типда қурилган 3 та боғча-яслиларда совхоз ишчи-хизматчиларининг 500 га яқин фарзандлари тарбияланмоқда. Болаларнинг қувнаб, ўйнашлари ва дам олишлари учун барча шарт-шароитлар бор. Шу кунларда совхозда яна иккита боғча биноси қурилиши тезкорлик билан олиб борилмоқда.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ,
хизматчи.

ЯНГИ УЙЛАР

Янги беш йилликда пойтахтимизда 6 миллион квадрат метр турар-жой қурилиши назарда тутилган. Булардан кўплари беш йилликнинг дастлабки йилидаёқ ҳамшаҳарларимизга тортиқ қилиняпти. Бу биноларни 1,2— уйсозлик комбинатлари, 159-қурилиш трестларининг бунёдкорлари барпо этмоқдалар.

1, 2-уйсозлик комбинатининг 2, 6-қурилиш бошқармалари Юнусобод массивида, Чилонзорда 200 дан ортиқ оилалар қувончига шерик бўлдилар.

159-трестнинг 8, 10, 22-қурилиш бошқармаларининг А. Юнусов, В. Шувалов, Р. Расулев, В. Воронов бошлиқ комплекс бригадалари тракторсозлар учун, «Узгипротяжпром» лойиҳалаш институти ишчилари учун қатор 5 қаватли, 9 қаватли, биноларни қуриб бердилар. «Халқлар дўстлиги» проспектида 96 оилага мўлжалланган бинони янги йилга совға этиш учун ҳозирламоқдалар.

С. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

РАҲМАТ, ШИФОКОРЛАР!

Ҳурматли редакция!

Мен Янгийўл районининг Куйбишев қишлоқ касалхонасига келганимда оғир аҳволда эдим. Нафас олишим тобора қийинлашиб борар, кўкрак қафасимдаги оғриққа чидаб бўлмас эди. Аммо меҳрибон врач М. Тўланбоев, ҳамшира М. Мухамедова ҳамда бошқаларнинг меҳрибончилиги туфайли бу дарддан халос бўлдим.

Албатта, областимизнинг бошқа шаҳар ва районларида ҳам бундай ширинсўз нажоткорлар кўп деб биламан. Бу партия ва ҳукуматимизнинг эл саломатлиги йўлидаги катта ғамхўрлиги тимсолидир. Шунинг учун ҳам беморлар учун жон куйдираётган шифокорлардан беҳад миннатдор бўлганлигим туфайли ушбу мактубни йўлладим. Эл — юртимиз доимо яшнайверсин, шифокорлар барака топаверсин.

О. БАРАТОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат инвалиди.

* * *

Врачларнинг меҳрибонликлари, фидокорликлари ҳақида Калинин районидан И. Қосимов, Тошкент шаҳрининг А. Икромов районидан Қ. Обидовлар ҳам редакцияга хат йўллашган.

НАСИБА

(ҚИССАДАН ПАРЧА)

Ёзувчи Марва Жалолиддинова «Парвоз» деб номланган қиссасини ниҳоясига етказди. Унда ишчи касбидан бахтини топган тўқувчи қизларнинг меҳнати, муҳаббати, меҳр, вафо, садоқат ҳақидаги ўйлари хусусида фикр юритилади.

Қуйида шу қиссадан парча ўқийсиз.

НАСИБА анҳор бўйида учрашгандан кейин қайтиб Анвар акасини кўрмади. Анвар ҳатто Раҳимберди ака уюштирган цех мажлисида ҳам кўринмади. Бу орада Насиба тўқувчилар ҳаётига бағишланган телефильмда қатнашди. Кетаётганида бу сафар Анвар акаси кузатмади. Қайтиб келганида ҳам кутиб олмади. «Нима бўлди экан, нега кўринмай қолди?», — ҳайрон бўларди Насиба...

Боя унга таклифнома беришганди. Қани кимдан экан? Ёзуви йирик ҳарфлар билан чиройли қилиб терилган. Иккита узук расми, қоғози силлиқ. Нақадар ёқимли, файзли бу қоғоз, Одамнинг кўнглига ғулғула солади. Нима кўп, ҳозирги пайтда тўй кўп. Насиба бундай қоғозларни деярли ҳар куни олади. Ҳар сафар ҳозирдагидай ҳаяжонланади, хаёлга толади. Юраги бир орзиқиб ўзининг тўйини ўйлай бошлайди. Гарчанд Анвар акасига «Тегмайман сизга» деган бўлса ҳам, бу гапига ўзи ҳам ишонмайди. У Анварсиз қандай яшайди?!

Қиз таклиф қоғозини оҳиста очди. «Қани, кимнинг тўйи экан? Нима, нима, Анварнинг тўйи? Анвар —Мовлуда?! Унинг кўз олди қоронғилашиб кетди. Бўлиши мумкин эмас! Қандай қилиб?!».

Насиба мадорсизланиб ўтириб қолди. Таклиф қоғози бармоқларини ёндириб юбораётгандек эди. Ахир қандай қилиб?.. Томоғига бир нарса кўндаланг келгандай, тупугини ютолмай қолди. Кўзларига ишонмасдан таклифномани яна бир бошдан кўрди. Анвар — Мовлуда. Ё бошқа Анвармикан? У шу исмли танишларини хаёлидан ўтказиб кўрди. Анвар исмли дўст тутинган йигитлар ҳам борлиги юрагига таскин бергандай бўлди. Мовлуда ким бўлди? Шошма-чи, адресини кўрайчи. У ҳовлиқиб адресини ўқий бошлади. Хумсон... Маълум жой Ўша адрес. Демак...

Насиба тўйга боришни хаёлига ҳам келтирмади. Бу ҳақда ўйлашининг ўзидаёқ боши ғовларди. Қандай қилиб боради? Боролмайди. Ўзининг Анвар акасининг тўйига-я... У қандай қилиб бошқага?.. Бўлиши мумкин эмас! Ишонгиси келмасди Насибанинг. Ё бу қоғоз бировнинг ноўрин ҳазилими? Насиба минг хаёлга бориб ўтирганида Ҳанифа кириб келди. Ҳанифа ўзини босиқ тутмоқчи бўлар, унга сари дил-дилидан қувонаётгани юз-кўзидан кўриниб турарди.

— Йиғламабсан ҳамми?— деди Ҳанифа ажабланиб.

— Чапак чалмоқчимидинг?

—...

— Ишонмаяпман.

— Уйланяпти. Йигитлар ўзи шунақа бетайин бўлишар эканда, а?.. Таклиф қоғозини олганимда ғалати бўлиб кетдим. Сен қолиб, менинг кўзларимдан ёш чиқиб кетди-я... Номард уйланяпти!..

— Ҳа, уйланмаслиги керакмиди? — баланд келди Насиба

— Вой, тавба, хафа ҳам бўлмаяпсан шекилли?

— Нимага хафа бўлар эканман?

— Ахир, сизлар...

—Ҳа, у—менинг энг яқин дўстим... Дўстлигимизча қолаверамиз.

— Ҳали тўйига ҳам бора оламан, дегин... Наҳотки ютқазган бўлсам?

— Нима, бас бойлашдиларингми?

—Ҳм. Мен... «Насиба ўлса ҳам бормайди», — дедим. — Бошқалар бориши мумкин, дейишди... Бора оласанми-а?

Насиба ҳадеганда жавоб бера олмади. Борамaн деса, боролмаслиги аниқ. Бормайман деса «Ҳа, куйиб ўл-а, шунчалигинг бор экан, тегиб ола қолгин эди, ичинг ачимаса нега бормайсан?», демайдими?

— Ростдан борасанми?— Ҳанифа ишонқирамай саволини яна такрорлади.

— Нега бормас эканман? — деди ниҳоят Насиба изтиробини ичига ютиб.

— Борсанг отланмайсанми, бир ҳолатда ўтирибсанку!.. Тушунарли,—деди ниҳоят Ҳанифа кетаётиб. — Ич-этингни емаётганингнинг боиси сен ҳеч қачон яхши кўрган эмассан. Бўлмасам аҳволингга маймунлар йиғлар эди... Агар билгинг келса, у киши сенга қасд қилиб уйланяптилар. Ҳошим билан икковингнинг ҳиринглашиб турганингни ўз кўзлари билан кўриб, сендан айнаб кетдилар. Ҳаммага баравар ишшаяверишнинг оқибати шунақа бўлади!..

Ҳанифа кетгач, Насиба ўзини нимта-нимта қилиб ташлангандай сезди. На йиғлай, на тузукроқ бир нарсани ўйлай олади. Ҳаловатини йўқотди. Бармоқларини қирсиллатганча у ёқдан—бу ёққа юрди, холос.

Бир маҳал Ширинхон, Мастурахон, Раҳимберди акалар келиб қолишди. Улар маслаҳатни бир жойга қўйиб, Насибанинг тўйига боришини лозим топишган эди. Шундай қилиб, ҳамма қатори Насиба ҳам отланиб автобусга чиқди.

* * *

Хумсон. Чоғроққина ҳовли. Ойнаванд деворлари каттагина айвонга «Т» ҳарфи шаклида қўйилган столлар ясатилган. Ўртада катта торт. Гулдонда гуллар. Тўрда келин-куёв. Куёв — Насибанинг Анвар акаси. Келин — Анварнинг аммасининг қизи. «Исми Мовлуда экан-да». Насиба устидан муздек сув сепилгандек этлари жунжикиб кетди. «Уйланяпман», деб ўртаглари бежиз эмас экан-да! Бу ёқда ўзи иш пишиб қолган экан. Унинг қулоқлари шанғиллади...

Қани энди иложи бўлсаю, шартта ўгрилиб чиқиб кетса. Тўғри келмайди. Ҳамма унга зимдан назар солиб турибди. Нима деган одам бўлади. Насибанинг юраги ловиллаб ёниб кетаётгандай эди. Нималар бўлаётганлигини ўзи тушуниб олмасди. Қадаҳлар кўтарилди. Умрида оғзига ичкилик олмаган Насиба ғуссасини унутиш, ҳаяжонини босиш учун олдидаги қадаҳни охиригача ичди. Бўғинлари бўшашгандай бўлса ҳам, мияси равон фикрлар, гўё ичкилик унга заррача таъсир қилмаётгандек эди... У ҳамон ўзига келолмас, боши гангиб, нуқул «Нима учун тўрда мен эмас Мовлуда ўтирибди», — деб савол берарди ўзига-ўзи. «Бундай бўлиши мумкин эмас эди-ку, а!». Бир кўнгли тўрга ўтиб, келиннинг елкасидан ушлаб, — бу менинг жойим, сен нимага эгаллаб ўтирибсан», — дейди-ю, ўрнидан турғизиб, ўзи ўтирди. Бундан Анвар акаси ҳам, атрофдагилар ҳам хурсанд бўлишади. Чунки Анвар акаси билан иккови бир одамдай бўлиб кетишган-ку. Афсуски, бундай қилишга ор-номуси йўл қўймайди, ғурури ҳам!

— Олинг, овқатга қаранг, — деди ёнида ўтирган Раҳимберди ака Насибага.

— Раҳмат, еяпман, — деди Насиба.

Қандай қилиб овқатланапти? Томоғидан овқат ўтармиди? Ахир у кўпинча Анвар акаси билан овқатланарди. Унинг кўзларида ёш айлана бошлади. «Ҳой қиз, ўзингни ушла. Бўшашишинг мумкин эмас. Ироданг қани, бардошинг қани? Тез ўзингни идора қил? Қўлга ол ўзингни!» — дерди ички бир овоз. У чеккага қарагандек бўлиб, кўз ёшларини қуритди. Қийинчилик билан бўлса ҳам дардини ичига ютишга ҳаракат қилди. Насибага нима ёқишини, унинг феълини фақат Анвар акасигина билади. Ёнида Анвар акаси ўтирганидами, унинг тақсимчасига ҳозиргидек товуқ гўштининг каттакон бўлаги эмас, ҳар хил кўкату, салатлардан оз-оздан олиб қўйилган бўларди...

Охирги марта кафеда бўлишганини эслади Насиба. Иккита жўжа олишди. Анвар ўзига узатилган, қизартириброқ қовурилган жўжани Насибага қўйди. Бундайроғини ўзига олди. Насиба ёш боладай роҳатланиб тамадди қила бошлади. У гўштни қайлага ботирар экан, кула-кула бир нималарни гапирар, Анвар акаси унинг гапларига маҳлиё бўлиб, овқатланиш эсига ҳам келмасди. Буни пайқаган Насиба:

— Мен есам, сиз тўяр экансиз-да, — деди кулиб.

— Топдингиз,—деди Анвар мамнунлик билан.

— Энди сиз енг, мен томоша қилай, — деди Насиба олдидагини еб бўлиб.

— Сиз қараб турсангиз мен еёлмайман, — деди Анвар астойдил.

— Турмуш қурганимизда ҳам шундай қиласизми?

— Қайдам...

...Бир маҳал косагули Насибага сўз бериб қолса бўладими. Қизнинг бадани қизий бошлади. Юзларидан аланга чиқиб кетаётгандек эди. У қандай қилиб ўрнидан турганини билмайди. Бўғинлари бўшашса-да, мияси аъло даражада ишларди. Тўрга қарамасдан бегона бир овоз билан бундай маросимларда ҳамма айтадиган гапларни айтди: табриклади, бахт тилади. Ўзи эмас сояси гапирарди. Бурчини адо этди. Ҳатто жилмайган ҳам бўлди. Юзига табассум ёйишга етарли қудрат топди. Сўзини тугатгач, ўз жасоратидан ўзи мамнун бўлиб қўйди.

Комбинатдан келганларнинг узоқ ўтиришмагани яхши бўлди... Улар ташқарига чиқишганда изғирин турган, қор учқунлаётган эди. Ҳамма ёқасини кўтариб олди. Насиба изғиринни сезмади ҳам. Унга совуқ билинармиди, қалбидаги изғирин кучлироқ эди-да. У қандай қилиб автобусга чиқишганини ҳам билмайди: Автобус кетяпти. Ғилдирак ва мотор овозлари эшитилади, холос. Одамларнинг бирортаси чурқ этмайди. Ҳамма хаёл оғушида. Насиба ҳамон ҳеч нарсага тушуна олмас, гаранг эди.

Автобус манзилга етди. Насиба ҳамма билан хайрлашиб, уйига кирди. Гулбаҳор данг қотиб ухлаб ётибди. Адолат эса уйғоқ. У Насибани кўриши билан юзини пастга қилиб, ухлаган киши бўлиб ётиб олди. Насиба кийимларини ечай деяётганида ўзига-ўзи жой тополмай қолди. Хона тордек эди. «Дод» дегиси, ўкириб йиғлагиси келди. Ўпкаси тўлиб-тошиб борарди. Унинг бу изтиробли ҳолатини ҳеч ким билмаслиги керак. Отилиб ташқарига чиқди. Совуқ, изғирин. Майда қор бўралаб ёғар, ҳаммаёқ оппоқ... Насиба иссиқлаб кетди, ҳаво етишмаганидан пальтосининг тугмаларини ечиб юборди. Юрагини бир нима таталаб аёвсиз тирнаётгандек эди. Атрофга аланг-жаланг боқди. Ҳеч ким йўғига амин бўлгач енгил тортди. Қачонлардан бери тишини-тишга қўйиб, сиқилиб кетган экан, ниҳоят ўзига батамом эрк берди. Кўз ёшлари дув-дув тўкилди. Кейин овоз чиқариб, уввос солди. «Уч йил юриба! Уч йил... Қандай қилиб кўзинг қийди, номард?! Виждон қани?.. Мен нима қиламан сенсиз?.. Наҳотки мени заррача ўйламаган бўлсанг?», деб аччиқ-аччиқ йиғлади. Юраги ёниб кетаётганига чидай олмай юзини қорга ботириб йиғлади. Ўтириб олиб яна юм-юм кўз ёшларини тўкди... Ниҳоят томоғи қақради. Толиқди. Мадори қолмади...

Анварнинг тўйига таклиф қоғози олганидан бошлаб ташвишда қолган Адолат синглисининг ташвишли ҳолатини кўриб «Келдингми?» деб аҳвол сўрашга ҳам журъати етмасдан, у ҳам ўзини тутолмай йиғлаб юборди, кўз ёшларини кўрсатмаслик учун юзини пастга ўтириб олди. Насиба чиқиб кетганидан кейин «Қаерга боради, нима қилади?», деган хаёл билан кетидан кийиниб ташқарига чиқди. Ўзини панага олиб синглисининг ҳолатини юраги тарс ёрилгудек бўлиб кузатди. Яқинига йўламади, юрагини бўшатишга ҳалақит бергиси келмади.

Насиба гандираклаб уйи томон одимлай бошлаганида Адолат уни қўлтиқлаб олди. Насиба пальтосини ечар-ечмас «гурс» этиб кароватига ўзини ташлади. Биров калтаклаб ташлагандан баттар аъзойи бадани қақшар эди.

— Адолат, мен ўламан, — деди у опасига, — энди менга ҳаётнинг сира ҳам қизиғи йўқ. Айт, нима деган одам бўлдим? Тушинг — бу, дегин, жон Адолат.

Опаси унга тинчлантирадиган дори берди. Ёнидан кетмасдан қараб турди.

— Ўртаниб кетяпман, — деди Насиба тўлғаниб.

— Ишонаман, кўриб турибман.

— Қандай чидайман?

— ...

— Ўзимни ўзим нобуд қиламан. Ортиқ чидай олмайман.

— Алам устида бўлмағур гапни гапиряпсан. Эсингни йиғ. Ўлим-ожизлик... Заифлик — номардлар иши... Сен ақллисан, Насиба! Иродалисан.

— Ичикиб, ўлиб қоламан.

—Ўқишга кирасан. Ишлайсан. Ғусса чекишга вақтинг қолмайди. Ҳозир ҳолдан тойдинг. Озроқ дам ол. Ухлашга ҳаракат қил!..

Марва ЖАЛОЛИДДИНОВА.

Реклама ва эълонлар

ДИҚҚАТ: ЭЛЕКТР!

Электр рўзғор асбоблари турмушимизга шунчалик сингиб кетдики эндиликда улар бизнинг саховатли ва ишончли ёрдамчиларимиз бўлиб қолди.

Электр қуввати инсонга бебаҳо хизмат кўрсатади, лекин унга нотўғри ёки эҳтиётсизлик билан муомала қилинса, ҳаётни хавф остида қолдириши мумкин.

Янги йил байрамига саноқли кунлар қолди. Шу куни ҳар бир хонадондаги арчаларда ранг-баранг чироқлар ёнади, радиола, проигриватель, магнитофон, телевизор ишлаб туради.

Биз фойдаланадиган электр асбоблари хавфсиздир. Бу ҳақда конструкторлар, инженерлар, уларни яратишда қатнашган ҳамма кишилар ғамхўрлик қилишган.

Шу нарсани унутмаслик керакки, улар бузилган ҳолда инсон ҳаёти учун хавф туғдиради!

Айниқса, электр қуввати болалар учун хавфлидир. Бахтсиз ҳодисаларнинг асосий сабаби—болаларнинг электр узатиш линиялари атрофида шўхлик қилиши, штепсель розеткаси, патронлар, виключателлар ва тармоққа уланган электр асбобларининг ток ўтказувчи очиқ жойларига қўл текказишдир!

ҲУШЕР ВА ЭҲТИЕТ БУЛИНГ!

Осилиб ёки узилиб қолган электр симларини кўрсангиз унинг яқинига борманг, бу ҳақда дарҳол тегишли жойга хабар қилинг, шу нарсани билиб қўйиш лозимки, ерда узилиб ётган электр симига фақат қўл текказиш эмас, балки 8 метрдан яқин бориш ҳаёт учун хавфлидир.

Трансформатор подстанцияларининг ичига кириш, тақсимлаш шчитларга ва бошқа электр қурилмаларининг эшикларини очиш қатъий ман этилади.

Электр сими, штепсель розеткаси, чироқларнинг вилкаси, лампали патронлардаги ҳар қандай носозлик электр ток уриши ва ёнғин келиб чиқишининг манбаи бўлаолади.

Электр асбоблари ва электр симларини ремонт қилманг. Бу ишларни мутахассис—электрчи бажариши лозим.

Ток урган кишига тўғри ва тез ёрдам кўрсатилса унинг ҳаётини сақлаб қолиш мумкин.

Бунинг учун «03» телефони орқали «Тез ёрдам»ни чақириш керак.

Электр қувватидан фойдаланаётганлигингизда ҳушёр ва эҳтиёт бўлинг, электр хавфсизлиги қоидаларига жиддий риоя қилинг!

«УЗЭНЕРГОСБИТ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Телевидение

МТ-ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Маликаи Турандот. Спектакль-концерт. 12.40 — Фильм-концерт. 13.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг-иқболинг. Кинопрограмма 15.45 — Қувноқ стартлар. 16.30 — Рус тили. 17.00 — Халқ чолғу оркестрининг чиқиши. 17.30 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Горнчилар қаердасиз! 19.00 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15—Дунё воқеалари. 19.30 — Советлар ва ҳаёт. 19.55 — «Ягона». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Олам кинокамера кўзгусида. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Фильм-концерт.

МТ-IV

9.00 — Время. 9.45 ва 16.40 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 12.05 — Француз тили. 10.35 — 11.35 — Химия. 11.05 — В. И. Лебедев-Кумач шеърлари ва қўшиқлари. 12.40 ва 13.40 — География. 13.10 — Шахмат мактаби. 14.15 — Ж. Свифт. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.15 — Одамларга керак бўл, Кабалевский бугун. 2-фильм. 16.10 — Сен қонунни биласанми? 19.30 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Строитель» (Киев). 20.15 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.30 — Время. 22.05 — Эҳ, водевиль, водевиль... Телевизион бадиий фильм. 23.10 — Фильм-концерт.

ЎзТВ-I

11.30 — Болалар учун фильм. «Сеҳрли сўз ва Воза исмли бола ҳақида». 12.05 — Фильм-концерт. 12.20 — Оқшом тушишига бор ҳали. Бадиий фильм. 13.45 — Телефильмлар. 17.40 — Сўз кетидан сўз келар. 18.10 — Болалар циркининг чиқиши. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Янги йил дастурхонига. 19.30 —Ахборот. 19.45 — «Наштар» киножурнали бизнинг меҳмонимиз. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05— Учинчи қўнғироқдан сўнг... Театр шарҳи.

ЎзТВ-II

18.20 — Телефильм. 18.30 — Эстетика асослари. 19.10 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Байрам олди рекламаси. 20.35 — Телефильм. 21.10 — Ёнғиндан эҳтиёт бўлинг.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|XII да **Олтин девор**, 30|XII да **Келинлар қўзғолони**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29|XII да **Хизматингизга тайёрмиз**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29|XII да **Отасининг қизи**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг гастроллари.**

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

▲ БАСКЕТБОЛ. Тошкентда бир неча кун давом этган учинчи давра ўйинлари ниҳоясига етди. Майдон эгалари — «Университет» баскетболчилари 6 та ўйин ўтказиб, ҳаммасида ғалабага эришдилар ва ўз группаларида биринчи ўринни эгаллаб, финалга йўлланма олишди. Энди тошкентликлар келаси йил олий лигада қатнашиш ҳуқуқига даъвогарлик қиладиган финал саккизликда иштирок этишади. Бу мусобақалар январь ойида бўлади.

▲ ВОЛЕЙБОЛ. Москва ва Ленинград шаҳарларида олий лига командаларининг чемпионат ўйинлари старт олди. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси биринчи кун Марказий армия спорт клуби билан учрашиб, 0:3 ҳисобида мағлубиятга учрагандан сўнг кетма-кет иккита ғалабага эришди. Ҳамшаҳарларимиз Москванинг «Динамо» командасини 3:0, Киевнинг «Сокол» коллективини эса 3:2 ҳисобида енгишди. Бугун волейболчиларимиз Риганинг «Аврора» коллективи билан учрашишади.

▲ ВЕЛОПОЙГА. Тошкентлик Андрей Лисяк билан Сергей Воронинлар Москвадаги Крилатский шоссесида ўтказилган олти кунлик группа пойгасида биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллашга муваффақ бўлишди.

▲ ХОККЕЙ. «Бинокор» навбатдаги учрашувларни Пензанинг «Дизелист» коллективи билан ўтказди. Ўтган кунги биринчи ўйинда меҳмонлар 3:1 ҳисобида устун келишди. Кеча такрор ўйин бўлди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир— 325894.

Р. 00783. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1789. 14